

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja odpowiedzialna za treść i informacje: Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie

Szkolenie „Sieciowanie i klastrowanie – moduł I”

Tytuł wykładu: „Partnerstwa, sieci, klastry”

Autor: dr Mikołaj Niedek

30 września 2022 r.

**w ramach operacji pn. „Projekt edukacyjny dla KGW oraz Kreatorów
Przedsiębiorczości Wiejskiej (KPW)”**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja odpowiedzialna za treść informacji: Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie

Agenda szkolenia „Sieciowanie i klastrowanie”

Zakres tematyczny:

- **zrzeszanie się, związki, współpraca i partnerstwo międzysektorowe z udziałem KGW – cele, korzyści i uwarunkowania**
 - **sieci i klastry z udziałem KGW;**
 - **cele, formy korzyści i bariery współpracy zorganizowanej**
 - **formy prawne**
 - **produkt i tworzenie łańcucha wartości**

Szkolenie jest nagrywane!

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Filipina Płaskowicka (1841 – 1881) założycielka pierwszego KGW w Polsce w 1877 r.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Pierwsza organizacja kobieca na wsi powstała w **1866** roku we wsi Piaseczno na Pomorzu Gdańskim pod nazwą „**Towarzystwo Gospodyń**”.

W 1877 roku pierwsze (pod istniejącą do dzisiaj nazwą) Koło Gospodyń Wiejskich założyła **Filipina Płaskowicka**, nauczycielka ludowa w Janiśławicach pod Skierniewicami.

Dopiero w 1918 roku organizacje kobiet wiejskich w Polsce zaczęły używać jednej nazwy „**Koło Gospodyń Wiejskich**”.

Tuż przed wybuchem II wojny światowej w 4 tysiącach Kół zrzeszone było niemal **100 tysięcy kobiet**.

U schyłku PRL-u działało 31 tysięcy Kół Gospodyń Wiejskich, których członkiniami było **1,1 miliona kobiet!**

Na dzień 13.01.2022 było zarejestrowanych w Polsce 10 212 KGW

Źródło danych: Centralny Ośrodek Informacji Gospodarczej.

Województwo	Liczba KGW	Procentowo
DOLNOŚLĄSKIE	397	3,89
KUJAWSKO-POMORSKIE	573	5,61
LUBELSKIE	1 297	12,70
LUBUSKIE	153	1,50
ŁÓDZKIE	864	8,46
MAŁOPOLSKIE	765	7,49
MAZOWIECKIE	1 392	13,63
OPOLSKIE	131	1,28
PODKARPACKIE	754	7,38
PODLASKIE	403	3,95
POMORSKIE	199	1,95
ŚLĄSKIE	332	3,25
ŚWIĘTOKRZYSKIE	629	6,16
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	371	3,63
WIELKOPOLSKIE	1 503	14,72
ZACHODNIOPOMORSKIE	449	4,40

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Koło gospodyń wiejskich w szczególności:

- 1) prowadzi działalność **społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną** w środowiskach wiejskich;
- 2) prowadzi **działalność na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich**;
- 3) wspiera **rozwój przedsiębiorczości kobiet**;
- 4) inicjuje i prowadzi działania na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi;
- 5) upowszechnia i rozwija formy współdziałania, gospodarowania i racjonalne metody prowadzenia gospodarstw domowych;
- 6) reprezentuje interesy środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej;
- 7) **rozwija kulturę ludową, w tym w szczególności kulturę lokalną i regionalną.**

Art. 2.3 ustawy z dniach 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich

(Dz. U. z 2021 r. poz. 165, 1240).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Zrównoważony rozwój

**STRATEGIA
ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU WSI,
ROLNICTWA
I RYBACTWA**

Spoleczeństwo

Gospodarka

Środowisko

Przedsiębiorczość kobiet

Spoleczność lokalna

Przedsiębiorczość lokalna

**Przyroda
Krajobraz**

**Zrzeszanie się
współpraca,
sieci,
związki
partnerstwa**

KGW

**Rozwój
obszarów
wiejskich**

**Kultura
ludowa**

**Współdziałanie
gospodarstw**

**KGW
Związki**

**Partnerstwa,
sieci, klastry**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Kierunki zrównoważonego rozwoju KGW (zasoby i kapitały):

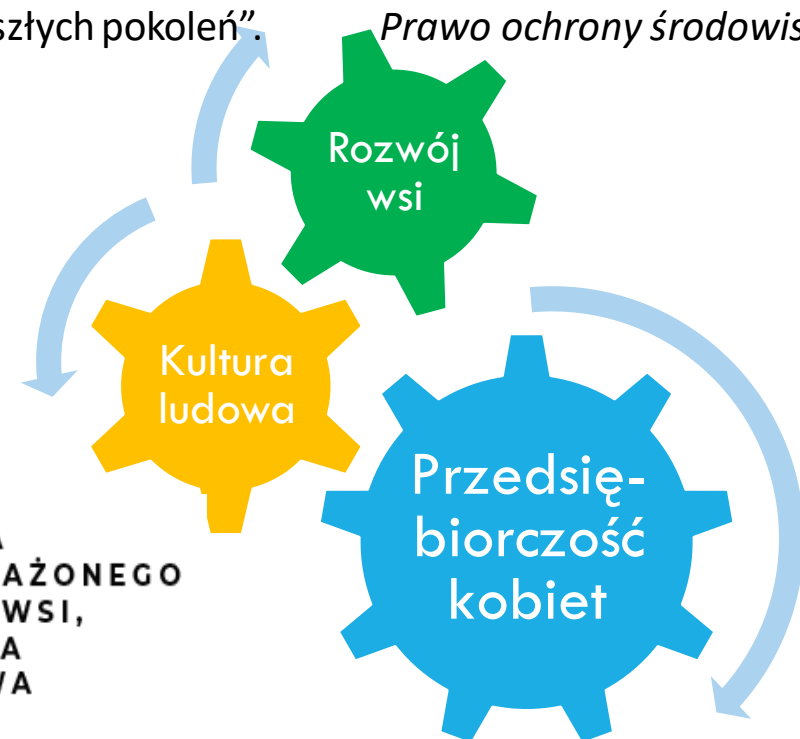
- **Gospodarczy (przedsiębiorczość – ekonomizacja)** – kapitały: finansowy, materialno-techniczny, gospodarczy (maszyny, sprzęty, urządzenia, technologie), **ludzki** (kwalifikacje, kompetencje, wiedza, umiejętności (zawodowe i miękkie), doświadczenie, kontakty)
- **Społeczny** zaufanie wzajemne, potencjał współpracy, więzi i więzy, relacje społeczne, wspólne doświadczenia społeczności i **kulturowy** (historia, tradycje, zwyczaje, obyczaje, obrzędy, kultura ludowa).
- **Przestrzenny, terytorialny i ekologiczny** (naturalne ukształtowanie terenu, bioróżnorodność przyrodnicza, krajobraz)

Zrównoważony rozwój – „rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje **proces integrowania działań** politycznych, **gospodarczych i społecznych**, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu **zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb** poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń”.

Prawo ochrony środowiska

STRATEGIA
ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU WSI,
ROLNICTWA
I RYBACTWA

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

1. **Koło gospodyń wiejskich** jest dobrowolną, niezależną od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, **samorządną społeczną** organizacją mieszkańców wsi, wspierającą **rozwój przedsiębiorczości na wsi** i aktywnie działającą **na rzecz środowisk wiejskich**.

2. **Koło gospodyń wiejskich** reprezentuje interesy i działa na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin, a także **wspiera wszechstronny rozwój terenów wiejskich**.

Art. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. *o kołach gospodyń wiejskich*
(Dz. U. z 2021 r. poz. 165, 1240).

1. Koła gospodyń wiejskich mogą **współpracować i współdziałać ze sobą** w zakresie realizacji zadań określonych w art. 2 ust. 3, w tym celu mogą na zasadzie dobrowolności zrzeszać się i tworzyć związki kół gospodyń wiejskich.

2. **Związek kół gospodyń wiejskich może być utworzony z inicjatywy co najmniej dwóch kół gospodyń wiejskich**, które zadeklarują członkostwo w związku w drodze uchwały podjętej przez zebrania członków tych kół.

Art. 3 ustawy z dniami 9 listopada 2018 r. *o kołach gospodyń wiejskich*
(Dz. U. z 2021 r. poz. 165, 1240).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Związek kół gospodyń wiejskich działa na podstawie uchwalonego przez siebie **statutu**, określającego szczegółowe zasady i warunki wstępowania do związku i występowania ze związku

Związek **może działać na podstawie wzorcowego statutu**, którego treść określa załącznik do ustawy o KGW lub przyjąć własny statut, zgodny z poniższymi wymogami.

Związek kół gospodyń wiejskich podlega **obowiązkowi wpisu do KRKGW** prowadzonego przez ARiMR.

Z chwilą dokonania wpisu do KRKGW związek kół gospodyń wiejskich **nabywa osobowość prawną**

W imieniu związku kół działa komitet założycielski do czasu rejestracji związku w KRKGW, a następnie do czasu wyboru jego organów zgodnie ze statutem.

Statut związku KGW określa w szczególności:

1. nazwę i siedzibę związku;
2. podmiotowy i terytorialny zakres działania związku;
3. cele i zadania związku oraz środki ich realizacji;
4. zakres i przedmiot działalności zarobkowej prowadzonej przez związek;
5. sposób nabywania i utraty członkostwa oraz przyczyny utraty członkostwa w związku;
6. prawa i obowiązki członków związku;
7. sposób ustanawiania i regulowania składek członkowskich;
8. organy związku, ich kompetencje, okres kadencji oraz tryb ich wyboru i odwoływania przed upływem kadencji;
9. warunki podejmowania i ważności uchwał organów związku;
10. sposób reprezentowania związku na zewnątrz w szczególności sposób zaciągania zobowiązań majątkowych;
11. majątek związku oraz sposób dysponowania tym majątkiem;
12. zasady tworzenia i wykorzystania kapitałów (funduszy) własnych;
13. tryb zmiany statutu związku;
14. tryb likwidacji związku.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Związki kół są obowiązane do **wyboru zarządu, w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania wpisu do KRKGW**. Niewywiązanie się z obowiązku wyboru zarządu w przepisany termin powoduje przejście związku kół w stan likwidacji z mocy ustawy.

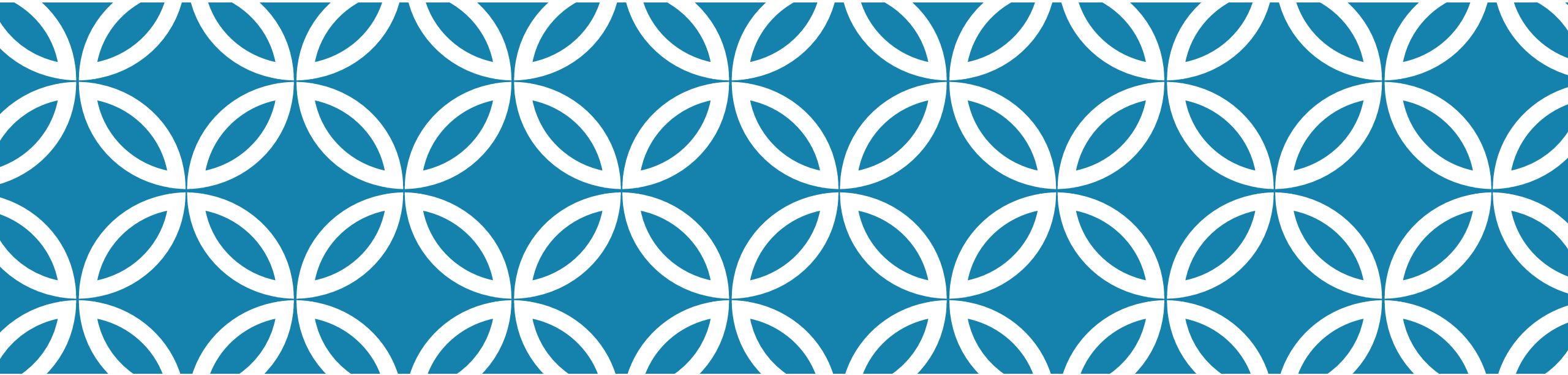
Wniosek o wpis związku kół gospodyń wiejskich do KRKGW wraz ze:

- 1) statutem związku kół lub oświadczeniem o przyjęciu przez związek kół wzorcowego statutu;
- 2) uchwałą o wyborze zarządu związku kół, a w przypadku gdy zarząd nie został wybrany – uchwałą założycieli związku kół o wyborze komitetu założycielskiego;
- 3) uchwałą założycieli związku kół o przyjęciu statutu.

- składa się **do Kierownika biura powiatowego ARiMR** właściwego ze względu na siedzibę związku kół.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

SIECI I SIECIOWANIE

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

SEKTOROWOŚĆ: III SEKTORY

I Sektor prywatny

Przedsiębiorstwa
Prywatne uczelnie
i media

II Sektor publiczny

jednostki samorządu
terytorialnego
Instytucje publiczne
Uczelnie i media
publiczne

III Sektor społeczny organizacje pozarządowe

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Organizacje pozarządowe (*non governmental organisations*, NGO) - to wszystkie podmioty, które nie są jednostkami albo organami administracji publicznej oraz których działalność nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 2003 roku, wprowadziła rozszerzoną definicję organizacji pozarządowych jako podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego.

- stowarzyszenia, w tym stowarzyszenia rejestrowe, zwykłe oraz związki stowarzyszeń
- fundacje
- kluby sportowe i uczniowskie kluby sportowe
- organizacje działające na podstawie odrębnych przepisów (np. PCK, Związek OSP, Związek Działkowców)
- spółdzielnie socjalne i spółki działające nie dla zysku (non profit)
- związki zawodowe, samorządy zawodowe
- federacje i konfederacje pracodawców, izby gosp. i rzemieślnicze
- organizacje kościelne
- związki rolników, kółka rolnicze i **koła gosp. wiejskich.**

III SEKTOR - ORGANIZACJE POZARZĄDOWE (NGO'S)

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

KGW ma **status organizacji pozarządowej**, a dodatkowo **może posiadać status organizacji pożytku publicznego**.

Działalnością pożytku publicznego jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz.U. z 2022 r. poz. 1327).

Organizacjami pozarządowymi są:

1) **niebędące jednostkami sektora finansów publicznych** w rozumieniu ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi,

2) **niedziałające w celu osiągnięcia zysku**

- osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia.

KGW spełnia kryteria ustawowe do realizacji zadań zleczanych przez JST, dofinansowywanych dotacjami udzielanymi w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

EKONOMIZACJA DZIAŁALNOŚĆ KGW

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Działalność odpłatna pożytku publicznego staje się działalnością gospodarczą (wymagającą rejestracji), jeżeli pobierane przez organizację wynagrodzenie (opłata) jest wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności lub jeżeli przeciętne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej przy działalności odpłatnej, za okres ostatnich 3 miesięcy, przekroczy 3-krotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez prezesa GUS za rok.

Pozyskiwanie dotacji

- Dotacje roczne w zależności od liczności członków KGW

Działalność zarobkowa

- Uproszczona księgowość przy przychodach w roku poprzedzającym do 100 tys. zł

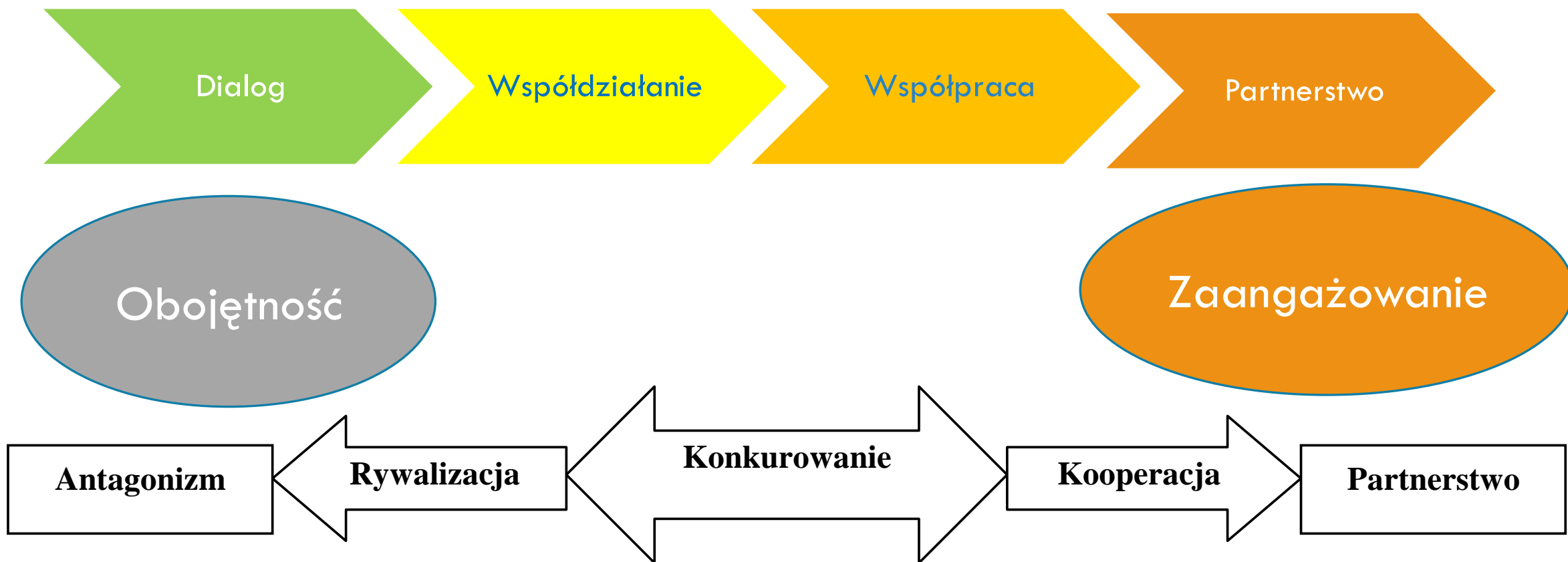
Działalność gospodarcza

- Wpis do rejestru przedsiębiorców

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

INTENSYFIKACJA KONTAKTÓW I RELACJI WSPÓŁPRACY

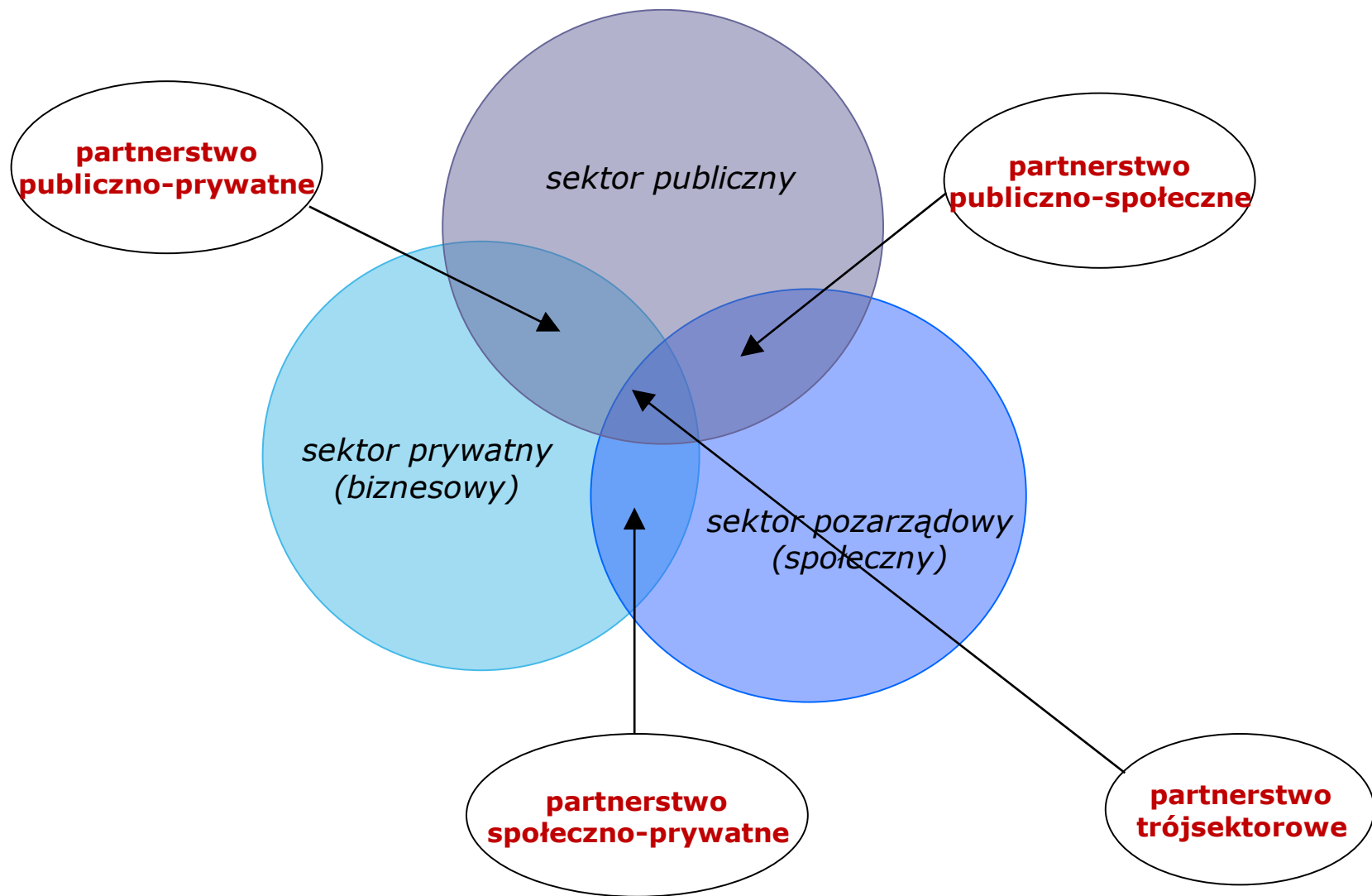

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Cele współpracy i partnerstwa:

- Poszukiwanie i pozyskiwanie **komplementarnych** zasobów
- Rozbudowa **potencjału** (w jedności siła)
- Budowa **skuteczności, trwałości i efektywności** działania
- **Synergia** = **wartość dodana** wynikająca ze współdziałania
- Tworzenie **łańcucha wartości**

STOWARZYSZENIA, KOALICJE, ZWIĄZKI, SIECI

Tworzenie koalicji i sieci organizacji jest prostą kontynuacją idei stowarzyszania się, będącej podstawą istnienia organizacji pozarządowych, pod warunkiem, że cel tworzenia sieci jest jasny i czytelny, a także współgra z celami organizacji.

Sieć stanowi system długoterminowych relacji formalnych oraz nieformalnych (bezpośrednich i pośrednich), jakie występują między dwoma lub więcej podmiotami, a „sieciovosc” oznacza skupienie uwagi na powiązaniach występujących pomiędzy elementami sieci.

Sieć współpracy umożliwia wykorzystanie silnych stron jednej organizacji, w celu uzupełnienia słabszych stron organizacji partnerskiej by wspólnie realizować działania, które nie są wykonalne przez każdą z organizacji oddzielnie.

Sieć jest zbiorem wyselekcjonowanych związków z wybranymi partnerami, wpisującymi się w relacje rynkowe (...).

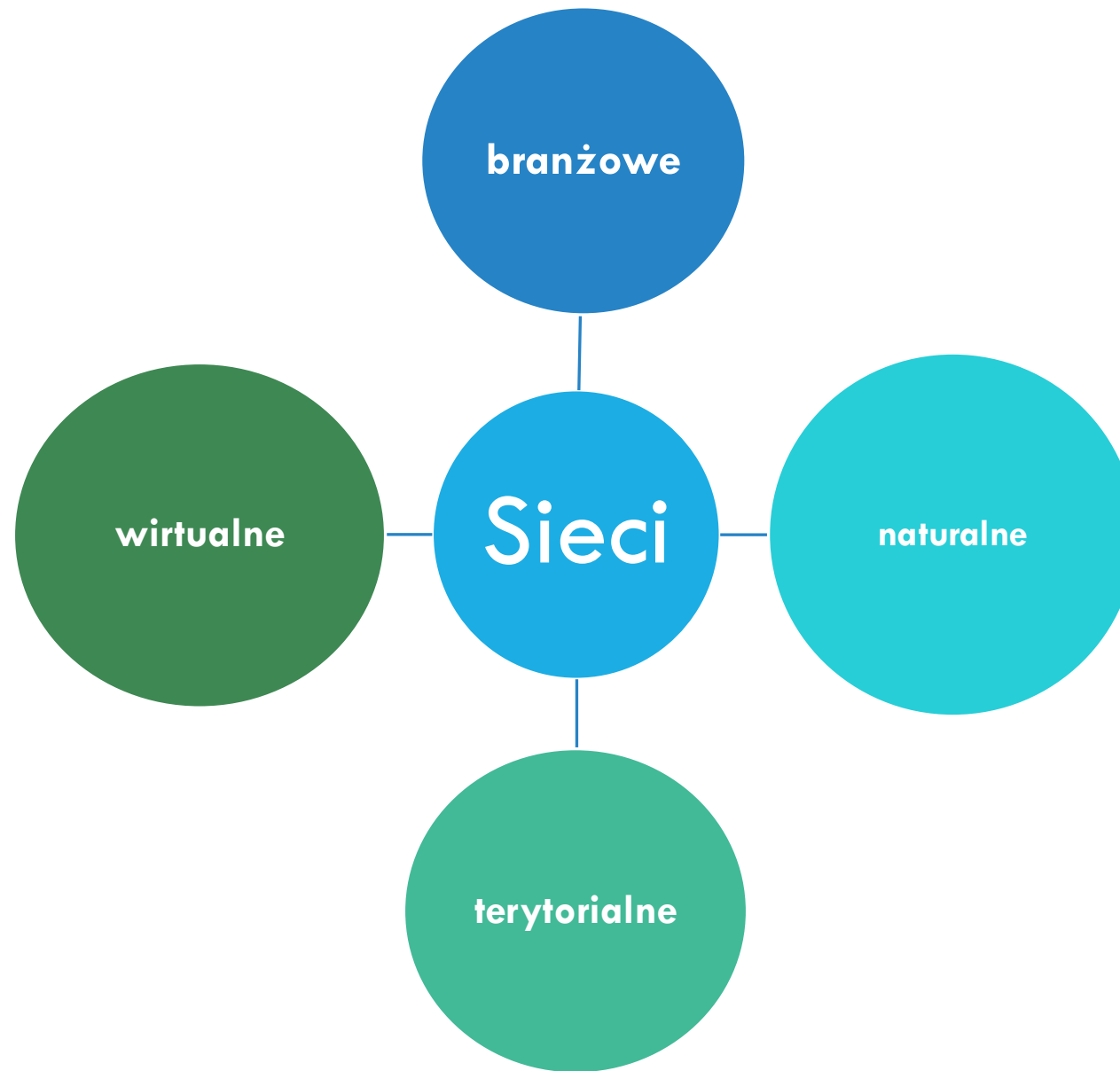
Są one efektem poszukiwania komplementarnych zasobów, a głównym motywem powstawania sieci jest synergia i dążenie do zmniejszenia niepewności działania.

A. Jewtuchowicz 2001

Związki:

- Stowarzyszeń i Fundacji
- LGD (324 partnerstwa)

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Cechy organizacji sieciowej:

- poszczególne jednostki posiadają samodzielność prawną i ekonomiczną
- realizowany jest zarówno cel wspólny, jak i cele poszczególnych podmiotów
- podmioty są współzależne, ale powiązania między nimi są luźne
- dobrowolność uczestnictwa i możliwość wyjścia z sieci
- specjalizacja podmiotów,
- przepływ zasobów, wiedzy i informacji.
- wzajemna koordynacja działań
- wspólne decyzje

dotyczące zasobów
w wyznaczonym obszarze
współpracy

SIEĆ – oparta na luźnych, nieformalnych zasadach, tworzona głównie w celu wymiany informacji

Formy sieciowania:

KOALICJA – dzielenie się nie tylko informacjami, ale także własnymi środkami i zasobami, a członkostwo w niej jest bardziej stabilne niż w sieci

FEDERACJA – budowana przez organizacje tworzące wzajemne powiązania wokół konkretnego i dalekosiężnego celu; przyjmuje sformalizowaną strukturę i zasady działania zawarte w statucie i oficjalnych dokumentach.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Wśród działających w Polsce **federacji** możemy wyróżnić kilka ich typów:

- **branżowe** – skupione wokół tego samego obszaru problemowego, np. pomocy społecznej (Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS), niepełnosprawności (sejmiki osób niepełnosprawnych), ekologii (Polska Zielona Sieć);
- **terytorialne** – skupiające organizacje z tego samego terenu (np. gminy, powiatu, województwa, kraju), np. Bytomska Rada Organizacji Pozarządowych, Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- **jednolite** – skupiające organizacje o podobnych celach, standardach i modelach działania, np. Federacja Polskich Banków Żywności, Sieć SPLOT.

Do najczęstszych zadań federacji należą:

- **rzecznictwo w sprawach organizacji członkowskich**, lobbying na rzecz stanowienia prawa i procedur sprzyjających rozwojowi tych organizacji;
- **świadczenie usług** dla organizacji członkowskich (a także innych organizacji i instytucji), głównie w zakresie prowadzonej przez nie działalności;
- **wyznaczanie standardów działania** członków federacji, np. uchwalenie karty etycznej stanowiącej podstawę działań organizacji członkowskich.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Federacja to podmiot posiadający osobowość prawną, zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym jako związek stowarzyszeń stworzony przez organizacje pozarządowe (a nie osoby fizyczne).

Zasady powoływania i działania federacji są określone w ustawie - *Prawo o stowarzyszeniach*.

Najczęściej w nazwach federacji spotyka się słowa: związek, forum, partnerstwo, wspólnota.

Formalnie federacja to związek stowarzyszeń, który mogą utworzyć co najmniej trzy stowarzyszenia. (Fundacje i inne organizacje pozarządowe mogą należeć do federacji, ale nie mogą samodzielnie jej powołać, do tego niezbędne są stowarzyszenia).

Stowarzyszenia zwykłe, grupy nieformalne nie mogą być członkami zwyczajnymi związku stowarzyszeń, ponieważ zabrania im tego ustawa Prawo o stowarzyszeniach.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

OFOP – Ogólnopolskie Forum Organizacji Pozarządowych – powstało w 2002

Federację tworzą zarówno małe, działające lokalnie stowarzyszenia i fundacje, jak i federacje regionalne oraz organizacje ogólnopolskie: harcerskie, strażnicze, organizacje zajmujące się ekologią, zdrowiem, pomocą charytatywną, edukacją, kulturą, rozwojem lokalnym.

OFOP Jest organizatorem Ogólnopolskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych (OFIP) odbywającego się co trzy lata od 1996 roku, największego i najstarszego święta działających społecznie osób i organizacji.

Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

O NAS DZIAŁANIA CZŁONKOWIE DOŁĄCZ DO NAS AKTUALNOŚCI KONTAKT

OFOP

Działając razem, możemy więcej!

Dołącz do nas

KUJAWSKO-POMORSKA
FEDERACJA
ORGANIZACJI
POZARZĄDOWYCH

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Przykładowe zadania OFOP:

1. Stworzenie mechanizmów umożliwiających **ocenę przestrzegania przez organizacje członkowskie standardów** wynikających z istniejącej Karty Zasad Działania Organizacji Pozarządowych.
2. Zajmowanie stanowiska wobec budzących wątpliwości praktyk związanych z działalnością
3. **Propagowanie standardów** działań, w tym szczególnie dotyczących ich jakości i efektywności.
4. Tworzenie warunków do wymiany zarówno doświadczeń, jak i zasobów, a także upowszechnianie sprawdzonych rozwiązań.
5. **Zbieranie informacji dotyczących relacji trzeciego sektora** z administracją publiczną, szczególnie tych, które są istotne dla praktycznej realizacji zasady pomocniczości.
6. Zbieranie **informacji na temat zasad i praktyk związanych z dostępnością środków finansowych** dla organizacji pozarządowych.
7. Inicjowanie prac na **rzecz budowania rzetelnego wizerunku** trzeciego sektora.
8. **Przygotowywanie strategii i projektów informacyjnych i promocyjnych**
9. Prowadzenie działań na rzecz **animowania aktywności w środowisku**
10. Rozwiązywanie konfliktów i działania mediacyjne.

PRZYKŁAD SIECIOWANIA KGW

Projekt „MOCna Sieć” (finansowanie z Funduszy Norweskich) – wojewódzka sieć KGW jako forum współpracy i silnej marki KGW w regionie.

Cel: wzrost potencjału i profesjonalizacji KGW w województwie warmińsko – mazurskim.

Dla KGW, które przyłączą się do sieci zaplanowano cykl edukacyjny w ramach Akademii KGW, otwarte szkolenia, spotkania, doradztwo, kompleksowe wsparcie merytoryczne, pomoc w pozyskiwaniu i rozliczaniu środków dotacyjnych, animacje, udział w tworzeniu marki KGW województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Projekt realizowany od IV 2021 r. – II 2024 r.

Iceland
Liechtenstein
Norway

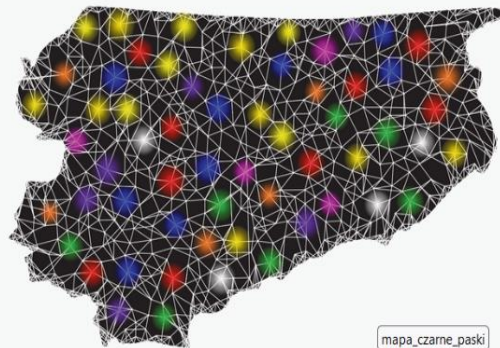

**Active
citizens fund**

Projekt MOCna SIEĆ

Głównym celem projektu jest utworzenie wojewódzkiej sieci Kół Gospodyń Wiejskich jako forum współpracy i silnej marki KGW w regionie. Dla KGW, które przyłączą się do sieci przygotowaliśmy cykl edukacyjny, otwarte szkolenia, spotkania, doradztwo, kompleksowe wsparcie merytoryczne, pomoc w pozyskiwaniu i rozliczaniu środków dotacyjnych, animacje.

POZNAJMY SIĘ

mapa_czarne_paski

MOCna SIEĆ

województwa warmińsko - mazurskiego

Korzyści dla Kół Gospodyń Wiejskich:

- nawiązanie kontaktów z innymi KGW w województwie warmińsko - mazurskim
- dostęp do aktualnych informacji o źródłach finansowania działań,
- łatwiejsze pozyskiwanie środków na działania poprzez realizację projektów partnerskich,
- strefa wiedzy VIP dostępna wyłącznie dla członków sieci,
- wizytówka koła na portalu www.mocnasiec.terazmy.org,
- wymiana i generowanie pomysłów,
- profesjonalizacja działań dzięki udziałowi w bezpłatnych szkoleniach, spotkaniach, warsztatach,
- kreowanie specjalizacji koła i stworzenie oferty produktowo - usługowej,
- udział w warsztatach z zakresu kultury ludowej,
- udział w tworzeniu brandu sieci KGW Warmii i Mazur.

<https://mocnasiec.terazmy.org/>

Biuro Projektu:
Stowarzyszenie Teraz MY
ul. Jana III Sobieskiego 9, lok. 125, 14 -100 Ostróda

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Cechy sieci :

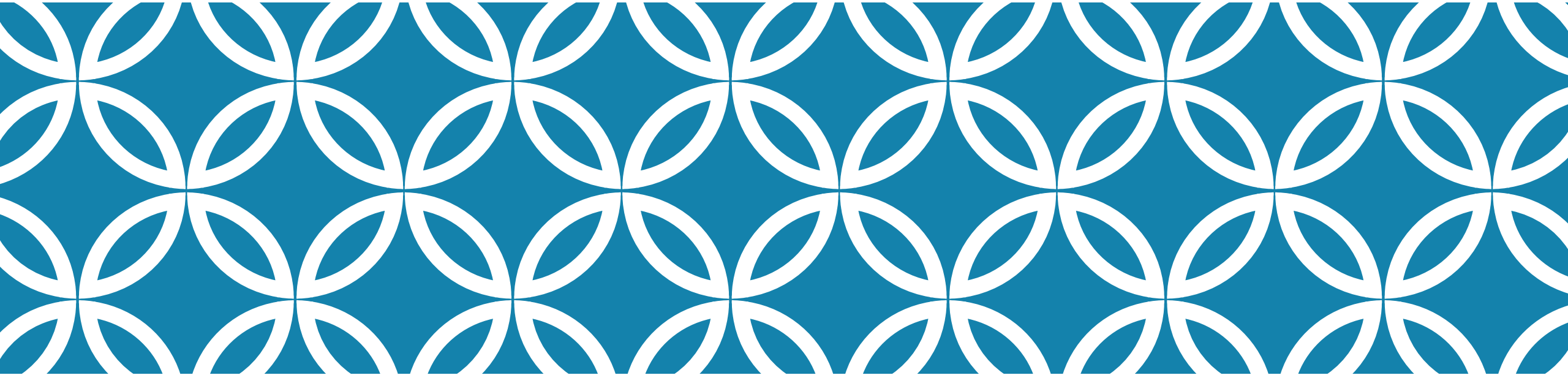
- jednostki sieci posiadają **samodzielność prawną i ekonomiczną**
- realizowany jest zarówno **cel wspólny, jak i cele poszczególnych podmiotów**
- podmioty są **współzależne, ale powiązania między nimi są luźne**
- **synergia** w działaniu, dobrowolność uczestnictwa i możliwość wyjścia
- **specjalizacja** podmiotów, przepływ zasobów, wiedzy i informacji
- **budowanie relacji, wymiana** informacji, wzajemna koordynacja działań
- **wspólne decyzje** dotyczące zasobów w wyznaczonym obszarze współpracy
- **występowanie dłuższego horyzontu czasowego i powtarzalnego charakteru wymiany**

Korzyści z utworzenia i udziału w sieci:

- Uzyskanie autonomii, podmiotowości i „głosu” sektora
- Siła, zintegrowanie, budowanie potencjału (działania, wpływu)
- Efekt synergii
- Zwiększenie skali oddziaływania
- Reprezentacja interesu i możliwość prowadzenia lobbingu
- Zwiększenie siły i odporności (rezyliencji) na kryzysy zewnętrzne
- Integracja wewnątrz i koordynacja działań
- Łączenie sił i zasobów i zwiększenie potencjału ekonomizacji (komercjalizacji) działalności

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

KLASTRY I KLASTROWANIE

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Klaster = sieć skoncentrowana przestrzennie

Klaster (ang. *Cluster*) – grono, grupa, gromada, wiązka, kępa, kiść, rój, pęk, pęczek.

Pojęcie używane głównie na określenie formy współpracy pomiędzy sektorem naukowo-badawczym (B+R) i wdrożeniowo-przemysłowym (biznesowym) w kontekście wdrażania innowacji.

Wg. M. Portera - **geograficzne skupisko wzajemnie powiązanych przedsiębiorstw, wyspecjalizowanych dostawców, jednostek świadczących usługi, firm działających w pokrewnych sektorach i związanych z nimi instytucji (np. uniwersytetów, jednostek normalizacyjnych i stowarzyszeń branżowych) w poszczególnych dziedzinach konkurujących między sobą, ale również współpracujących.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Klaster - oznacza **zgrupowanie niezależnych przedsiębiorstw, w tym nowych przedsiębiorstw, małych, średnich i dużych**, a także organów doradczych lub organizacji badawczych, założonych z myślą o stymulowaniu działalności gospodarczej/innovacyjnej poprzez **promowanie intensywnych interakcji, wspólne korzystanie z urządzeń i wymianę wiedzy** teoretycznej i fachowej, a także poprzez skuteczne przyczynianie się do transferu wiedzy, **tworzenia sieci i rozpowszechniania informacji między przedsiębiorstwami w klastrze.**

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005e (art.2 ust.1 pkt q).

Klaster to specyficzna forma organizacji produkcji, polegająca na **koncentracji w bliskiej przestrzeni** elastycznych przedsiębiorstw prowadzących komplementarną działalność gospodarczą. Podmioty te **równocześnie współpracują i konkurują między sobą**, posiadają także **relacje z innymi instytucjami** działającymi w danej sferze. **Podstawą działania klastra są kooperacyjne powiązania** występujące pomiędzy podmiotami, generujące procesy powstawania specyficznej wiedzy oraz zwiększające zdolności adaptacyjne.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Przez klaster, w tym Krajowy Klaster Kluczowy, rozumie się podmiot działający na rzecz innowacyjności.

Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (art. 6b ust.1a)

Przez klaster rozumie się **przestrzenną i sektorową koncentrację podmiotów działających na rzecz rozwoju gospodarczego** lub innowacyjności z udziałem **co najmniej dziesięciu przedsiębiorców, w tym mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców**, wykonujących działalność gospodarczą **na terenie jednego lub kilku sąsiednich województw, konkurujących i współpracujących w tych samych lub pokrewnych branżach oraz powiązanych rozbudowaną siecią relacji o formalnym i nieformalnym charakterze**, przy czym co najmniej połowę podmiotów funkcjonujących w ramach klastra stanowią mikroprzedsiębiorcy, mali lub średni przedsiębiorcy. Podmioty wchodzące w skład klastra **muszą posiadać siedzibę**, a w przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną - miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi z dnia 2 grudnia 2006 r. (Dz.U. Nr 226, poz. 1651) tj. z dnia 4 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 315) (§ 14a ust. 4).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Klaster może powstać tam, gdzie:

- na określonym **terytorium** występuje koncentracja małych i średnich przedsiębiorstw;
- koncentracja tych przedsiębiorstw jest względnie jednorodna (tzn. należą do tych samych segmentów rynku) lub **wyspecjalizowały się w określonym produkcie**;
- istnieją **silne i trwałe relacje** między przedsiębiorstwami
- istnieje wspólna kultura gospodarcza - **charakterystyczny dla danego regionu i danej branży w tym regionie typ produktu, sposób jego wytwarzania, kontaktów między podmiotami gospodarczymi.**

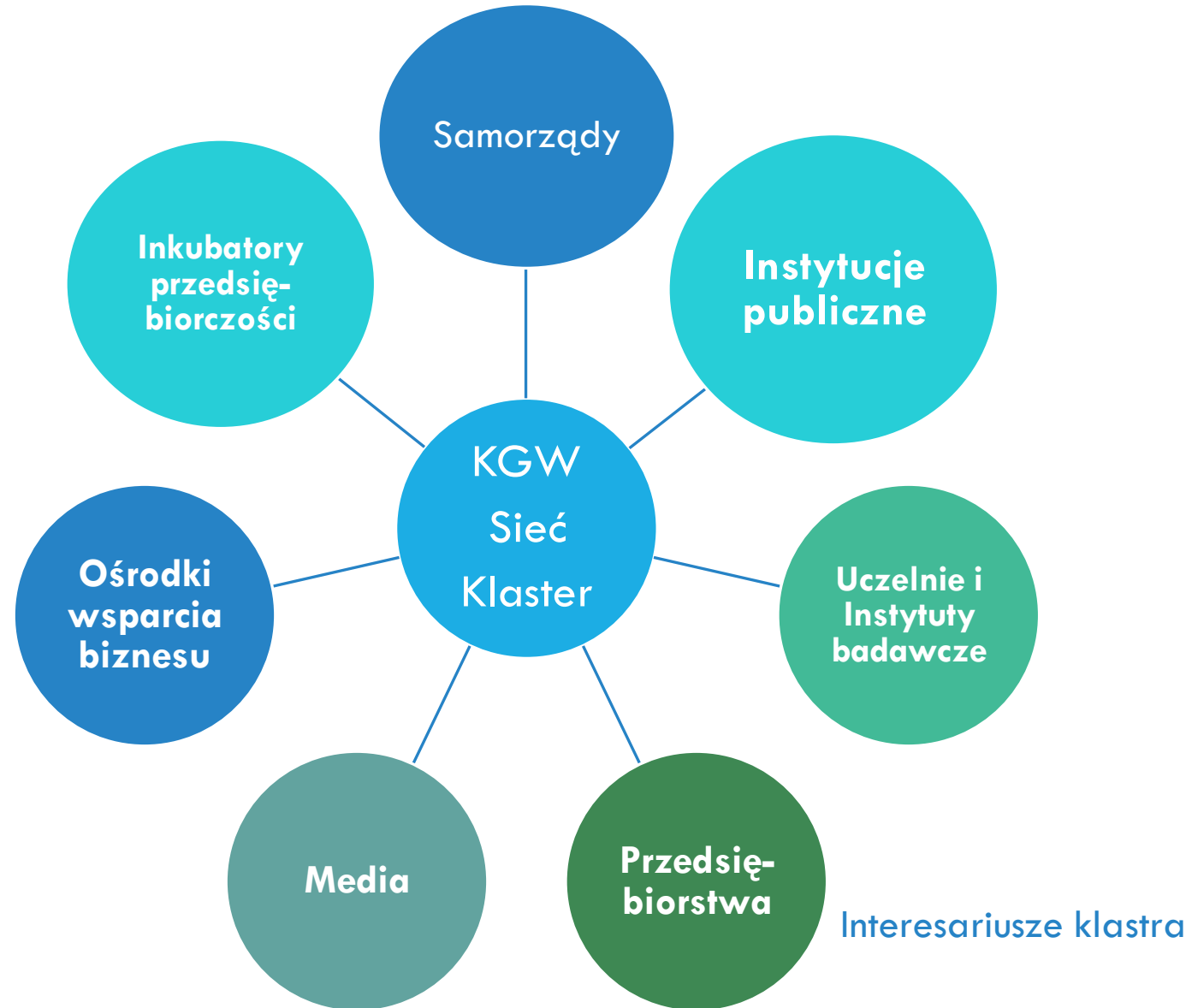
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Korzyści z udziału w sieci i klastrze:

- lepszy dostęp do rynków
- lepszy dostęp do kooperantów, odbiorców, pracowników, klientów
- pozyskiwanie i przepływ: know-how, informacji, wiedzy, kontaktów, umiejętności, doświadczeń
- dostęp do technologii, rozwiązań, infrastruktury
- dzielenie kosztów działalności (np. transportu, kosztów stałych, wydatków na inwestycje, marketing, księgowość)
- dzielenie ryzyk (operacyjnych, inwestycyjnych)
- ograniczenie ryzyka własnej działalności – nie jesteśmy zdani sami na siebie, mamy współpartnerów,
- dzięki posiadaniu współpartnerów ułatwione są: wymiana, badania i rozwój oraz dostęp do komplementarnych zasobów (m.in. kapitału, wiedzy, technologii, patentów).
- łatwiej pokonujemy bariery administracyjne, handlowe.
- stabilizacja działalności i większa odporność na kryzysy
- łatwiejszy dostęp do źródeł finansowania
- większy wpływ na pozycję konkurencyjną - łatwiej bronić pozycji już osiągniętej – łatwiej też swój status poprawić.

KORZYŚCI Z UDZIAŁU W KLASTRZE CD.

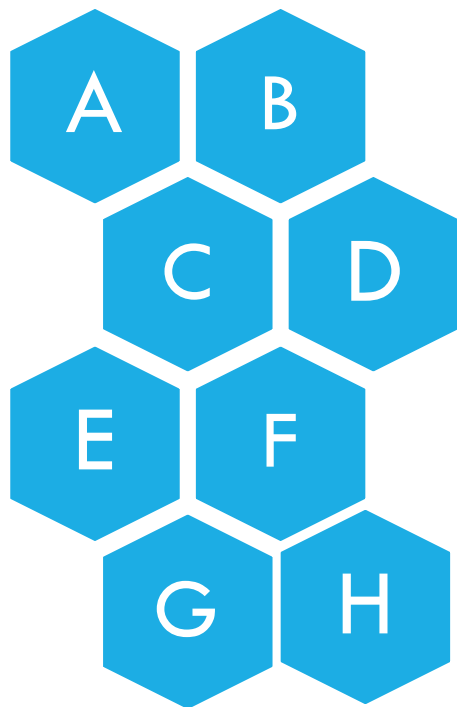
- Dostęp do sieci powiązań i kontaktów partnera
- Zwiększenie skali produkcji, usprawnienie z partnerami i redukcja kosztów
- Wprowadzenie bardziej konkurencyjnych produktów
- Zwiększenie potencjału innowacyjnego – więcej partnerów oznacza więcej doświadczeń
- Uzyskujemy wyższą produktywność, gdyż dzielimy fazy produkcji między współpartnerów
- Zwiększamy możliwość kształtowania marki produktów w regionie.

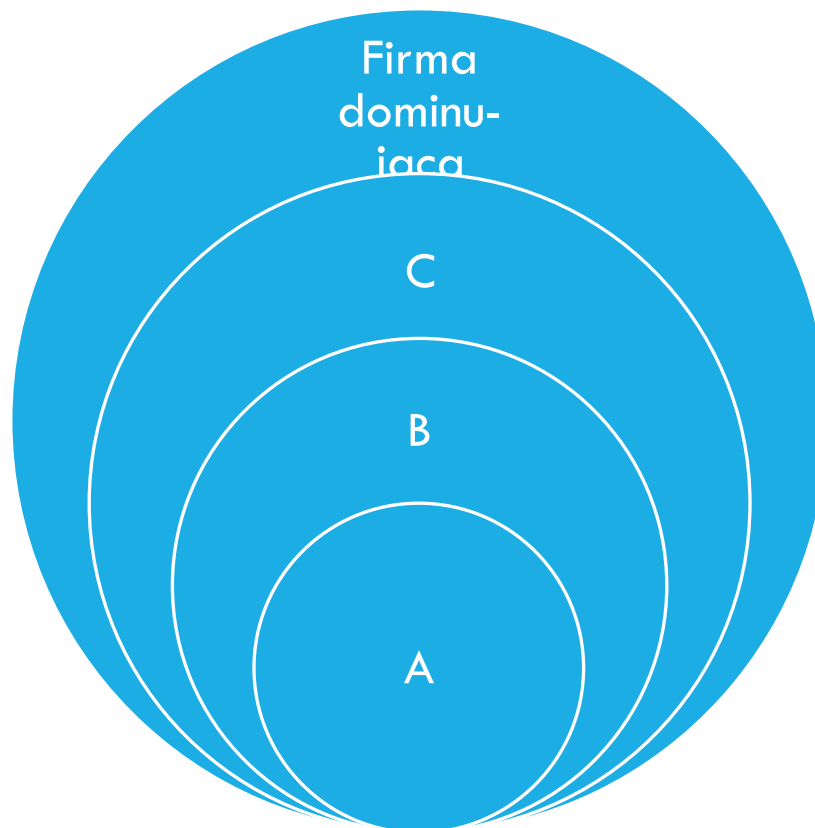

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

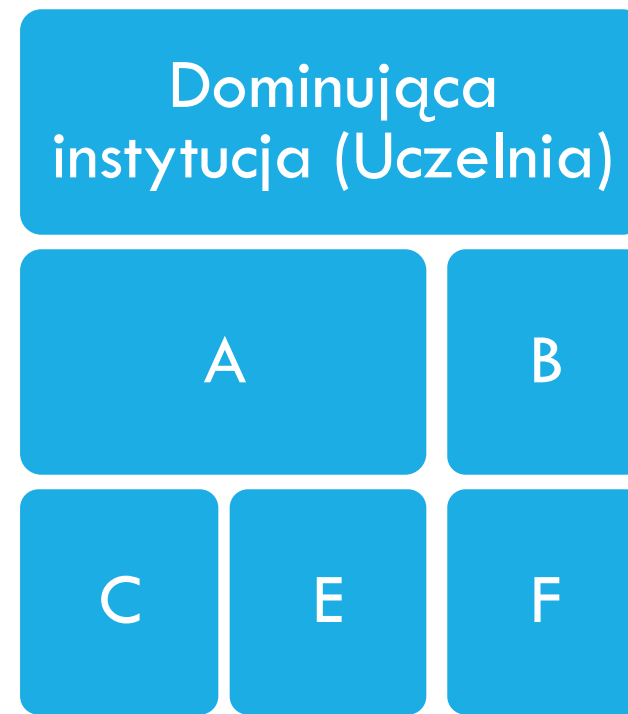
Sieciowe

Koncentryczne

Instytucjonalne

RODZAJE KLASTRÓW

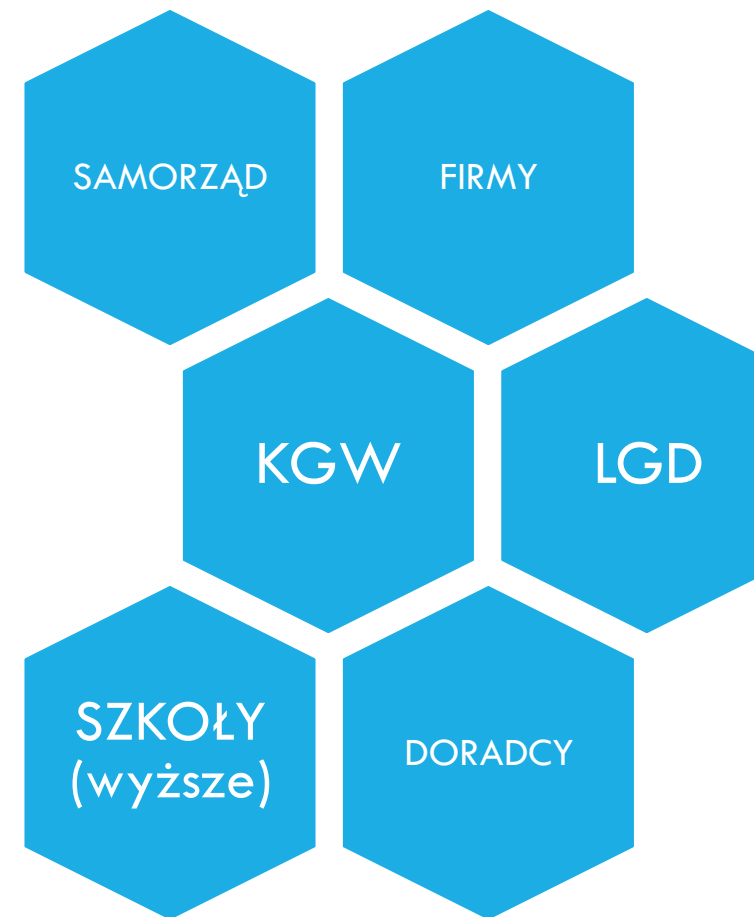
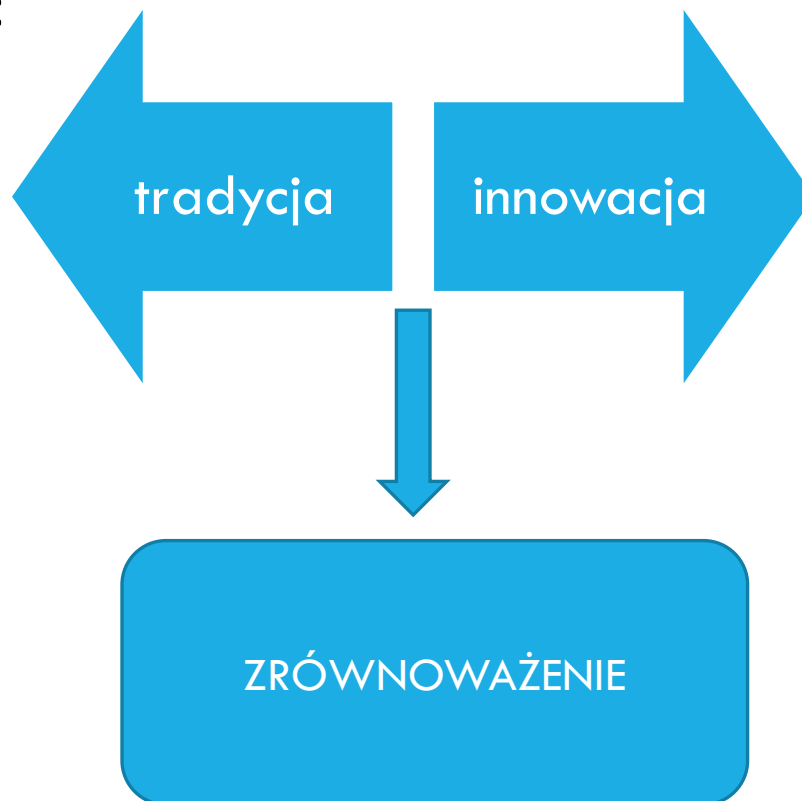

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

KLASTER JAKO INNOWACJA SPOŁECZNA

Rodzaje innowacji:

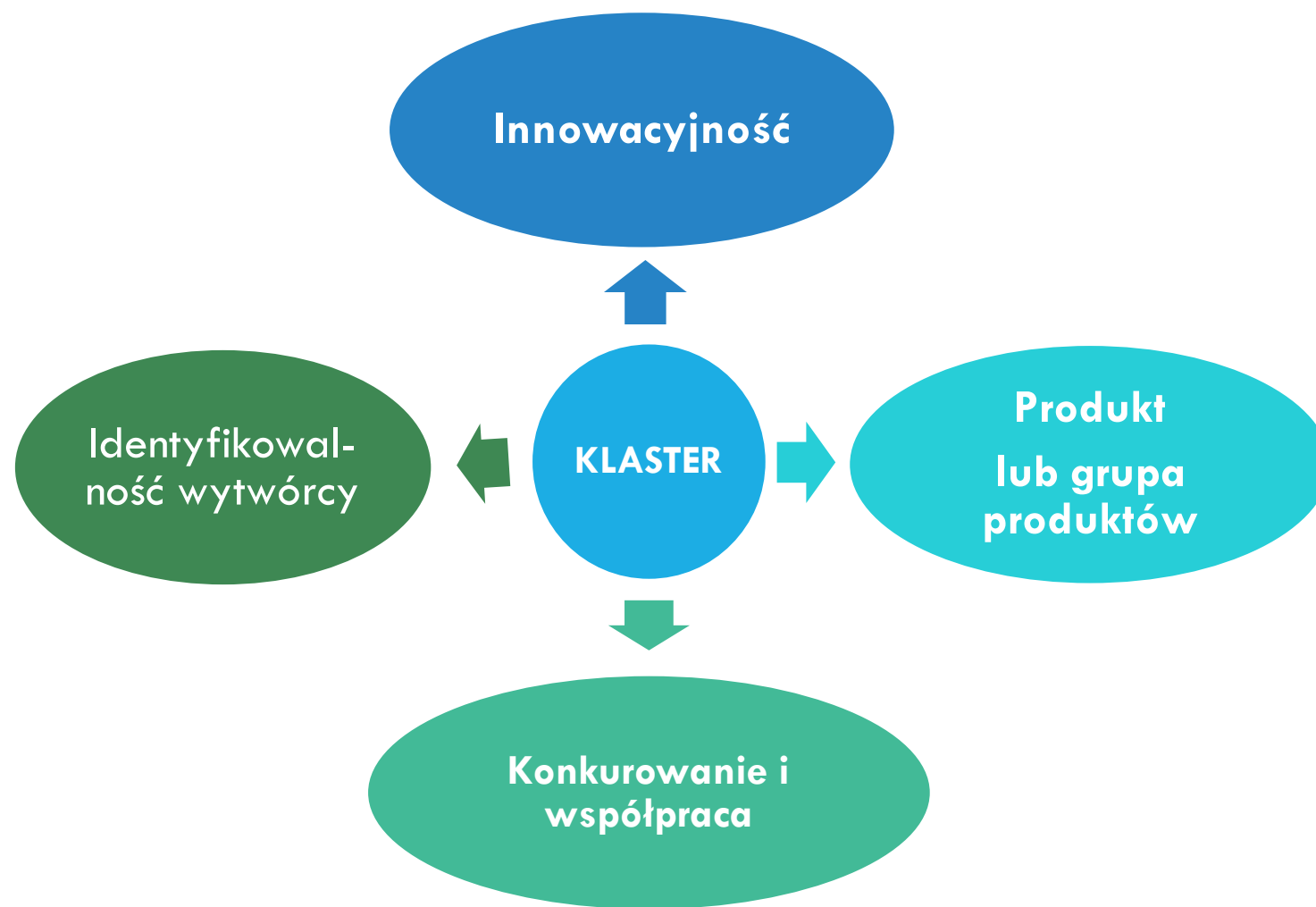
- produktowe
- procesowe
- technologiczne
- organizacyjne
- marketingowe
- społeczne

Przykładowa struktura klastra

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

PRZYKŁAD KLASTRA W BRANŻY SPOŻYWCZEJ

Klaster Podkarpackie Smaki (ang. *Subcarpathian Flavours Cluster*) - zrzeszenie podkarpackich producentów żywności regionalnej tradycyjnej i ekologicznej opartych o jakość i tradycję.

Założony w 2013 r. przez 21 podmiotów, głównie producentów żywności regionalnej, tradycyjnej i ekologicznej, Stowarzyszenie "Pro Carpathia" oraz inne podmioty z woj. podkarpackiego.

Cel: wspieranie producentów poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych, działania szkoleniowe, integrację ze środowiskiem naukowym oraz promocja produktów regionalnych, tradycyjnych i ekologicznych oraz wspieranie wspólnego dziedzictwa kulinarnego.

Klaster zrzesza 60 podmiotów; oprócz producentów produktów regionalnych, tradycyjnych i ekologicznych, znajdują się w nim także restauracje serwujące swoim klientom dania lokalne i tradycyjne.

Członkami Klastra mogą zostać: przedsiębiorstwa, organizacje badawcze, instytucje otoczenia biznesu, uczelnie publiczne i niepubliczne, instytucje publiczne, których założenia są zgodne z działalnością Klastra.

Czerwiec 2022 – XIV edycja Festiwalu „Podkarpackie Smaki”

SZLAK KULINARNY „PODKARPACKIE SMAKI”

Szlak Kulinaryny Podkarpackie Smaki działa od 2013 r.; obejmuje 44 obiekty gastronomiczne, w tym 38 restauracji, winnicę, cukiernię i gospodarstwa agroturystyczne.

Na szlaku znalazły m.in.: **zajazdy, gościńce, oberże, karczmy, szynki i restauracje**. Każdy z nich **posiada w menu co najmniej trzy potrawy regionalne bądź tradycyjne oraz poddawany jest procesowi certyfikacji**. Obiekt, który pozytywnie przejdzie ten proces otrzymuje certyfikat oraz tabliczkę, która umieszczona jest na zewnątrz lokalu.

Szlak **promuje zwiedzanie regionu poprzez jego bogatą tradycje kulinarną i poznawanie regionu poprzez wrażenia kulinarne**. W obiektach gastronomicznych można zamówić: proziaki, hreczanyki, fuczki, klepak czy zalewajkę oraz inne tradycyjne potrawy.

W kilku obiektach na Szlaku Kulinarным Podkarpackie Smaki można znaleźć specjalnie przygotowaną i oznakowaną **Półkę Podkarpackie Smaki, na której znajdują się produkty regionalne, tradycyjne i ekologiczne rodzimych producentów** (m.in. w Karczmie pod Semaforem w Bachórze, Zamku w Krasieczynie, Zajeździe Pod Caryńską w Ustrzykach Górnych oraz Karczmie Polskiej w Mielcu).

SZLAKI KULINARNE

Szlaki kulinarne powstały z potrzeby podzielenia się

- ❖ lokalną kuchnią,
- ❖ niezwykłą tradycją,
- ❖ specyfiką wytwarzania żywności.

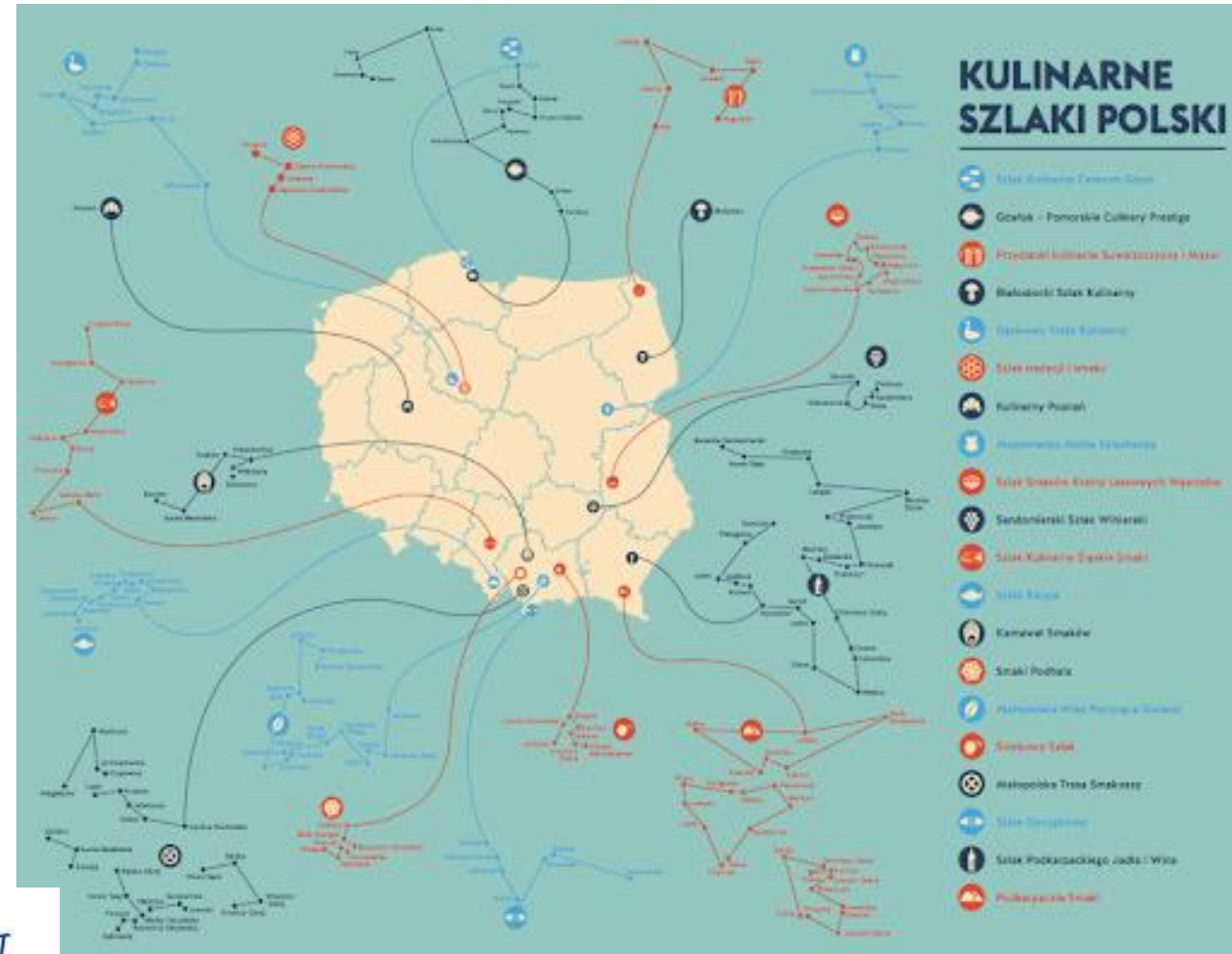
Ważne są w nich techniki produkcji, pozostałości dawnych warsztatów i urządzeń takich jak:

- młyny
- suszarnie
- tłocznie
- wędzarnie

Polska Organizacja Turystyczna

KULINARNE SZLAKI
POJEZIERZA WAŁECKIEGO

EUROPEJSKA SIĘĆ REGIONALNEGO DZIEDZICTWA KULINARNEGO

Europejska Sieć Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne – zrzeszenie producentów, przetwórców i restauratorów z poszczególnych regionów członkowskich Europy, mające za cel zachowanie i rozwój regionalnych tradycji kulinarnych charakterystycznych dla danych regionów skupia 46 regionów z 13 krajów.

SIĘĆ DZIEDZICTWA
KULINARNEGO
WIELKOPOLSKA

www.opolskie.pl

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

PRZYKŁAD KLASTRA: KGW W GMINIE SEROCK

– Nie ograniczajmy się do przysłowiowego lepienia pierogów. Inspirujmy się, szanujmy, uczmy od siebie. Nie bójmy się znosić barier, realizować najbardziej szalonych pomysłów. Koła są po to, żeby rozwijać skrzydła.

Katarzyna Bułynko - współtwórczyni Klastra Kół Gospodyń Wiejskich,

KLASTER KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH Z GMINY SEROCK

KGW Dębinki, KGW Jadwisin, KGW Dosin, KGW Zegrze, KGW Izbica i KGW Jachranka.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

FORMALIZACJA SIECI/KLASTRA

Wybierając formułę prawną współpracy można korzystać ze swobody zawierania umów dwustronnych i wielostronnych, znanych polskiemu prawu i przybierać formę:

- umowy **konsorcjum** (Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*);
- **spółdzielni** (Ustawa z dnia 16 września 1982 r. *Prawo spółdzielcze*);
- **grupa producencka** (Ustawa z dnia 15 września 2000 r. *o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw*);
- **organizacji przedsiębiorców** (Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. *o rzemiośle*, Ustawa z dnia 30 maja 1989 r. *o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców*, Ustawa z dnia 30 maja 1989 r. *o izbach gospodarczych*);
- **spółki** (Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks Cywilny*, Ustawa z dnia 15 września 2000 roku *Kodeks spółek handlowych*);
- **stowarzyszenia prowadzącego działalność gospodarczą** (Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawo o stowarzyszeniach*);
- **fundacji prowadzącej działalność gospodarczą** (Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. *o fundacjach*)

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

KONSORCJUM (Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny):

- konsorcjum to organizacja zrzeszająca kilka (co najmniej dwa) podmiotów gospodarczych na określony czas, w konkretnym celu,
- celem zawiązania konsorcjum jest najczęściej wspólne działanie w realizacji konkretnego przedsięwzięcia gospodarczego, które ze względu na potencjał finansowy, przekracza możliwości jednego podmiotu
- uczestnicy konsorcjum zobowiązują się do współdziałania na rzecz osiągnięcia określonego celu gospodarczego,
- utworzenie konsorcjum ma charakter najczęściej tymczasowy, czyli po osiągnięciu celu do którego zostało powołane jest rozwiązywane,
- konsorcjum nie musi posiadać oznaczonej struktury organizacyjnej

(organów),

- konsorcjum w formie podstawowej nie posiada osobowości prawnej,
- konsorcjum nie jest podmiotem gospodarczym, nie musi więc być rejestrowane, nie musi mieć odrębnej nazwy ani też siedziby,
- podmioty tworzące konsorcjum są niezależne w swoich dotychczasowych działaniach (czyli w działaniach nie związanych z konsorcjum), a w działaniach związanych z konsorcjum realizują wspólną politykę finansową objętą porozumieniem,

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

STOWARZYSZENIE (Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach):

- stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych, które samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności,
- dobrowolność stowarzyszenia polega na swobodzie tworzenia stowarzyszeń, dobrowolności przystąpienia do istniejącego stowarzyszenia oraz na nieograniczonej swobodzie wystąpienia ze stowarzyszenia,
- stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej członków,

- trwałość stowarzyszenia oznacza, że istnieje ono niezależnie od konkretnego składu swoich członków

- niezarobkowy cel stowarzyszenia oznacza, że celem stowarzyszenia nie może być prowadzenie działalności gospodarczej i osiągnięcie zysków ani przysporzenie korzyści majątkowych członkom stowarzyszenia.

Stowarzyszenie rejestrowe jest:

- wymaga wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego;
- do założenia stowarzyszenia potrzeba min. 7 osób;
- stowarzyszenie posiada osobowość prawną;
- ma możliwość zrzeszania się;
- może prowadzić działalność gospodarczą;
- może prowadzić odpłatną działalność pożytku publicznego;
- może tworzyć oddziały.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

FUNDACJA (Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach):

- instytucja prawna tworzona dla realizacji celów społecznych lub gospodarczo użytecznych, zgodnych z podstawowymi interesami państwa, w szczególności w sferze ochrony zdrowia, rozwoju gospodarki i nauki, oświaty i wychowania, kultury i sztuki, opieki i pomocy społecznej, ochrony środowiska oraz opieki nad zabytkami,
- fundacje mogą ustanawiać osoby fizyczne, niezależnie od ich obywatelstwa i miejsca zamieszkania oraz osoby prawne, niezależnie od ich siedziby,
- fundacja działa na podstawie przepisów ustawy o fundacjach i statutu,
- osobowość prawną nabywa w wyniku do Krajowego Rejestru Sądowego,
- wszelkie decyzje dotyczące fundacji, poczynając od wpisu do rejestru poprzez uchylene uchwały zarządu i zawieszenie zarządu aż do likwidacji podejmuje sąd rejestracyjny na wniosek ministra właściwego ze względu na cel fundacji lub wojewody, jeśli fundacja działa na terenie jego województwa,
- fundacja może prowadzić działalność gospodarczą tylko w zakresie i na zasadach określonych w statucie, w rozmiarach służących celom fundacji (jeżeli fundacja ma prowadzić działalność gospodarczą, wartość środków majątkowych fundacji przeznaczonych na działalność gospodarczą nie może być mniejsza niż tysiąc złotych),

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

SPÓŁDZIELNIA (Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze):

- spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą,
- 1 członek = 1 głos, bez względu na wartość wkładu,
- posiada majątek odrębny od majątku członków,
- osiągnięcie zysku nie jest celem samym w sobie,
- spółdzielnia odpowiada całym majątkiem, a członkowie - do wysokości swoich udziałów,
- majątek spółdzielni jest niepodzielny, należy do wszystkich członków,

ORGANIZACJA PRZEDSIĘBIORCÓW (Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o

rzemiośle, Ustawa z dnia 30 maja 1989 r. o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców, Ustawa z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych):

- podstawowym zadaniem związków pracodawców, ich federacji i konfederacji jest ochrona praw i reprezentowanie interesów, w tym gospodarczych, zrzeszonych członków wobec związków zawodowych, organów władzy i administracji rządowej oraz organów samorządu terytorialnego,
- majątek związków pracodawców, ich federacji i konfederacji powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, z własnej działalności i dochodów z majątków organizacji,
- związek pracodawców powstaje z mocy uchwały o jego założeniu, podjętej na zgromadzeniu założycielskim przez co najmniej 10 pracodawców,

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Forma prawna	Zalety	Wady
Umowa cywilnoprawna konsorcjum, spółka cywilna	<ul style="list-style-type: none">- szybkie i „tanie” założenie- elastyczność zasad współpracy	<ul style="list-style-type: none">- brak osobowości prawnej- brak przejrzystej formy organizacyjnej i rozliczeniowej- niebezpieczeństwo słabego zaangażowania się partnerów oraz trudne zarządzanie, szczególnie majątkiem (konsorcjum)- nieograniczona i solidarna odpowiedzialność za długi spółki cywilnej (spółka cywilna)
Stowarzyszenie, fundacja	<ul style="list-style-type: none">- „tania” osobowość prawna bez odpowiedzialności majątkowej czł.- non-profit- rejestracja w KRS wolna od opłat sądowych (stowarzyszenie)- rozdzielnosc finansów klastra- brak konieczności rozliczania pomocy publicznej i <i>de minimis</i>	<ul style="list-style-type: none">- ewentualne trudne zarządzanie w zmiennym gronie członków (stowarzyszenie)- możliwy problem z rejestracją (ustawa o fundacjach mówi o fundatorze, a nie fundatorach) (fundacja)- nierówne prawa nowych członków w stosunku do fundatorów (fundacja)- konieczność wyposażenia w majątek – nierówne prawa nowych członków w stosunku do fundatorów (fundacja)

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Forma prawna	Zalety	Wady
Spółka jawna	<ul style="list-style-type: none">- szybka rejestracja, brak potrzeby umowy notarialnej- zysk wypłacany na koniec roku; każdy wspólnik ma równy udział w zysku- jest dobrym rozwiązaniem dla wspólników działających na małą lub niewielką skalę w jednej branży, których działalność charakteryzuje niezbyt duży stopień ryzyka.	<ul style="list-style-type: none">- brak osobowości prawnej (tylko zdolność prawna)- odpowiadanie za zobowiązania spółki całym majątkiem (osoby fizyczne i prawne)- odpowiedzialność subsydiarna – (dochodzenie wierzytelności z majątku wspólnika, gdy egzekucja z majątku spółki jest bezskuteczna)
Spółka kapitałowa	<ul style="list-style-type: none">- stabilna i przejrzysta w zarządzaniu- osobowość prawna bez odpowiedzialności majątkowej wspólników / akcjonariuszy	<ul style="list-style-type: none">- kosztowna i długotrwała rejestracja oraz wyższe koszty funkcjonowania.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

FINANSOWANIE INICJATYW KLASTROWYCH

Grupa producencka obejmuje:

- osoby, które zajmują się produkcją jednego lub kilku produktów rolnych
- organizację producentów (mikro-, małych, średnich przedsiębiorstw) zrzeszających się ze względu na produkcję produktów innych niż drobiowe, a która funkcjonuje pod warunkiem:
 - planu biznesowego zatwierdzonego przed dyrektora regionalnego ARiMR,
 - spełnienia założeń biznesplanu w trakcie 5-letniego czasu wsparcia,
 - że w skład organizacji nie wchodzi małżonkowie członków, o których mowa powyżej, z wyłączeniem małżonków, którzy mają ustanowioną rozdzielność majątkową,
 - nie funkcjonowania wcześniej jako grupa producencka, działająca na tym samym polu i wcześniej starająca się o dofinansowanie w tym zakresie
 - została utworzona przez producentów jednego produktu rolnego lub grupy produktów
 - działa na podstawie statutu lub umowy, zwanych aktem założycielskim,

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

FINANSOWANIE INICJATYW KLASTROWYCH

W procesie oceny wniosków premiuje się GP, które

1. funkcjonują jako spółdzielnia
2. **zrzeszają producentów wytwarzających: produkty wysokiej jakości objęte art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013, w szczególności rolnictwa ekologicznego, lub (...) owce lub kozy żywe, zwierzęta rzeźne lub hodowlane, wełna owcza lub kozia strzyżona potna, mięso owcze lub kozie: świeże, chłodzone, mrożone, skóry owcze lub kozie surowe (suszone), lub miód naturalny lub jego produkty pszczele,**
3. **liczą minimum 10 członków** (dotyczy grupy producentów rolnych) lub minimum 15 członków (organizacja producencka)

Grupy producentów rolnych są **dobrą odpowiedzią i propozycją działania wobec rosnącej koncentracji po stronie popytu**, tworzenia wielkich sieci handlowych oraz umiędzynarodowienia przemysłu przetwórczego.

<https://www.gov.pl/web/arimr/dzialanie-9-tworzenie-grup-producentow-i-organizacji-producentow-prow-2014-2021>

Wsparcie do 100 tys. euro rocznie

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

FINANSOWANIE INICJATYW KLASTROWYCH

Działanie „Współpraca” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Wsparcie dotyczy tworzenia i funkcjonowania grup operacyjnych na rzecz innowacji (EPI) oraz realizacja projektów, których przedmiotem jest:

- opracowanie i wdrożenie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, procesów, technologii lub metod organizacji i marketingu dot. produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów objętych załącznikiem I do TWE.
- tworzenie lub rozwój krótkich łańcuchów dostaw
- rynków lokalnych

Grupy operacyjne na rzecz innowacji utworzone przez co najmniej dwa różne podmioty należące do różnych kategorii:

- rolnicy;
- właściciele lasów;
- naukowcy, instytuty lub jednostki naukowe, uczelnie;
- przedsiębiorcy;
- podmioty doradcze.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

FINANSOWANIE INICJATYW KLASTROWYCH

Działanie „Współpraca” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Działanie dotyczy wspierania, tworzenia i działalności Grup Operacyjnych na rzecz innowacji (EPI) w rozumieniu art. 56 i 57 Rozporządzenia EFRROW, które w ramach działalności będą realizować projekty polegające na opracowywaniu i wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich do praktyki.

Uczestnikami Grup EPI mogą być także inne podmioty działające na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich np.:

- samorządy,
- organizacje pozarządowe,
- związki rolnicze itp.

<https://sir.cdr.gov.pl/dzialanie-wspolpraca/>

The screenshot shows the official website of the Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture (ARiMR). The main heading is 'Działanie 16 Współpraca - aktualizacja z 29 lipca 2022 roku'. The page includes a search bar, navigation menu, and a sidebar with links to various services. The main content area contains the title of the update and a date of 29.07.2022. There is also a section for 'Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa' with contact information and social media links.

The screenshot shows a section of the SIR website. It features a large image of a woman working in a greenhouse. The text reads: 'Polskie Grupy Operacyjne EPI - cykl filmów'. Below the image, there is a call to action: 'Zachęcamy do zapoznania się z cyklem filmów prezentujących działania wybranych polskich Grup Operacyjnych EPI, realizujących projekty w ramach działania „Współpraca”'. A green button labeled 'Czytaj więcej' is visible.

- Czym jest SIR?
- Struktura SIR
- Projekty SIR
- Akty prawne
- Kontakt

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

FINANSOWANIE INICJATYW KLASTROWYCH

European Cluster Excellence Program - dofinansowanie dla klastrów

Konkurs Komisji Europejskiej, w ramach którego klastry i inne organizacje sieci biznesowych mogą otrzymać do 360 tys. euro na wzmocnienie potencjału zarządzania klastrem i współpracę międzynarodową.

Głównym celem tego konkursu, finansowanego ze środków programu COSME, jest **wzmocnienie umiejętności zarządzania klastrami oraz ułatwienie wymiany doświadczeń i budowanie strategicznego partnerstwa** między nimi.

<https://www.parp.gov.pl/cosme#cosme>

The screenshot shows the PARP website interface. At the top, there is a navigation bar with the PARP logo and menu items: FINANSOWANIE, SZKOLENIA, WIEDZA, WSPÓLPRACA PRZEDSIĘBIORSTW, WYDARZENIA. On the right, there are links for KONTAKT, O NAS, AKTUALNOŚCI, and a search icon. Below the navigation bar, the main heading reads "O PROGRAMIE COSME". To the left of the text is a photograph of three people in a meeting. The text on the right provides information about the COSME program, including its purpose and contact details. At the bottom right, there is a button labeled "Potrzebujesz pomocy?".

PARP FINANSOWANIE ▾ SZKOLENIA ▾ WIEDZA ▾ WSPÓLPRACA PRZEDSIĘBIORSTW ▾ WYDARZENIA KONTAKT O NAS AKTUALNOŚCI 🔍

O PROGRAMIE COSME

Punkt Informacyjny COSME to miejsce gdzie uzyskasz podstawową wiedzę o Programie COSME oraz szczegółowe informacje o możliwościach wsparcia Twojej firmy. Dowiedz się o aktualnych konkursach w ramach Programu, pomożemy Ci znaleźć partnerów do Twojego projektu oraz skonsultujemy przygotowany wniosek w ramach tych konkursów.

COSME to program w całości przeznaczony dla małych i średnich firm z terenu Unii Europejskiej. W ramach 2,3 mld EUR budżetu finansowane są działania, które pozwolą Ci uzyskać dofinansowanie, pozyskać partnerów do granicy lub przewozić, przewieźć towar, kryzys w firmie. Dzięki COSME dowiesz się również jak prowadzić biznes na wspólnym rynku europejskim i jak chronić Twoją własność intelektualną na dalekich rynkach azjatyckich i amerykańskich.

Potrzaibasz pomocy w poszukiwaniu partnerów do aktualnego konkursu COSME lub chcesz skonsultować Twój wniosek z ekspertami? Napisz na een@parp.gov.pl

AKTUALNE KONKURSY COSME [Potrzebujesz pomocy?](#)

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

WARUNKI EFEKTYWNEJ WSPÓŁPRACY W SIECI/KLASTRZE

Do kluczowych czynników efektywnej współpracy należy:

- zdolność i wola współdziałania z innymi podmiotami w celu tworzenia więzi na rzecz osiągnięcia wspólnych celów,
- umiejętność pracy w grupie, zespołowego wykonywania zadań i wspólnego rozwiązywania problemów
- nawiązanie współpracy z lokalną/regionalną jednostką naukowo-badawczą/ centrum transferu technologii w zakresie transferu know-how i wdrażania (eko)innovacyjnych i niskoemisyjnych rozwiązań do praktyki gospodarczej (w tym np. zakup licencji)
- współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ośrodkami doradczymi, parkami technologicznymi, instytucjami otoczenia biznesu, mediami, jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ATRAKCYJNOŚĆ SIECI I KLASTRÓW DLA MŁODYCH

W perspektywie czasu przewagę konkurencyjną będą zyskiwać podmioty, które odpowiednio wcześniej zidentyfikują i dostosują się do nowych tendencji i trendów rynkowych. Dla młodych ludzi stwarza to atrakcyjną perspektywę kształcenia się, zdobywania wiedzy, umiejętności i kwalifikacji na potrzeby tych przyszłościowych sektorów.

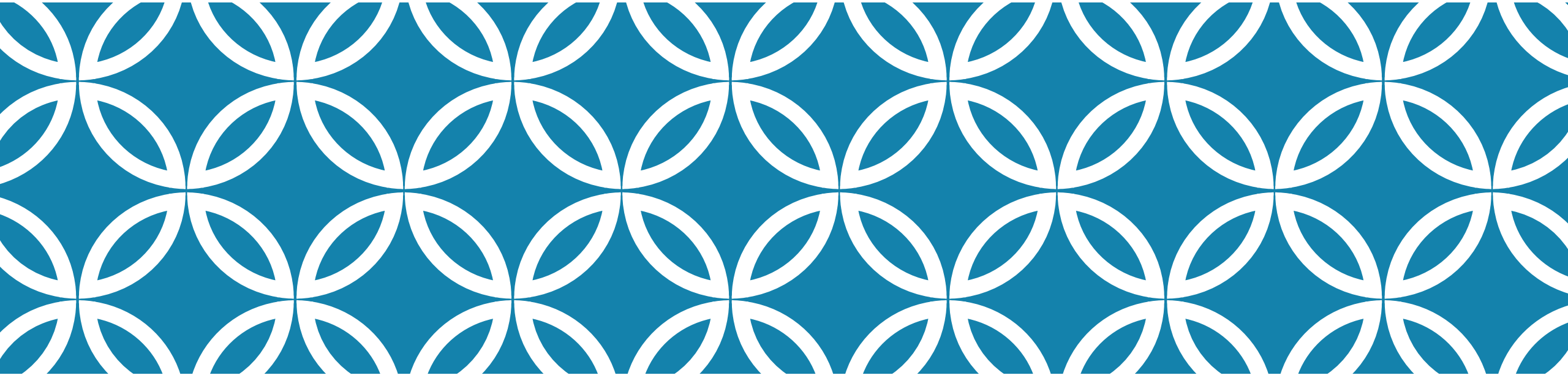
- Innowacyjność i rozwiązania Smart
- Poczucie przynależności, wizji i misji, idea
- Relacje, kontakty, ciekawe doświadczenie, rozwój, perspektywy
- Proekologiczność i zrównoważony rozwój

Źródło fotografii: KSOW.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

PRODUKT I ŁAŃCUCH WARTOŚCI

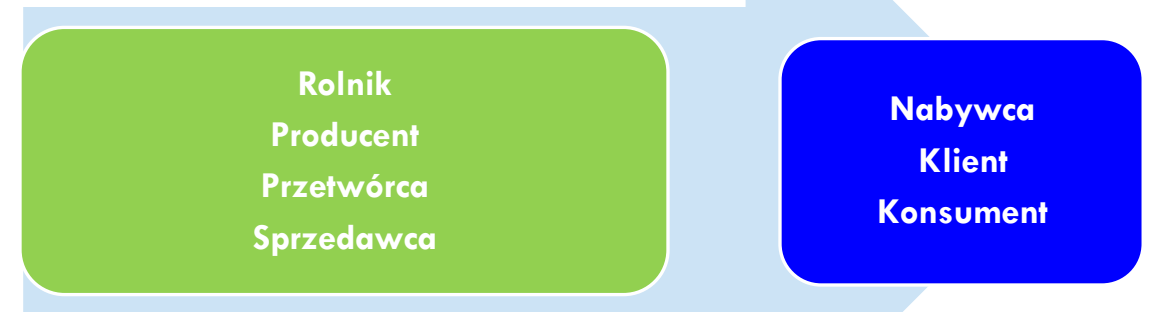

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

KRÓTKI ŁAŃCUCH DOSTAW

w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi lit. m rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFRROW)

m) „krótki łańcuch dostaw” oznacza łańcuch dostaw, który obejmuje ograniczoną liczbę podmiotów gospodarczych zaangażowanych we współpracę, przynoszący lokalny rozwój gospodarczy oraz charakteryzujący się ścisłymi związkami geograficznymi i społecznymi między producentami, podmiotami zajmującymi się przetwórstwem a konsumentami;

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

KRÓTKI ŁAŃCUCH DOSTAW

Choć stosuje się wiele kryteriów definiowania **krótkich łańcuchów dostaw**, zasady pozostają takie same:

- a) odległość między producentem a konsumentem powinna być jak najkrótsza (bliskość);
- b) liczba pośredników w łańcuchu dostaw powinna być jak najmniejsza;
- c) komunikacja i zrozumienie między wytwórcą i konsumentem – informowanie o cechach, jakości i historii produktu – budowanie lojalności konsumenckiej względem produktów i ich wytwórców.

Im krótszy jest łańcuch dostaw, tym łatwiej jest zachować i przekazać autentyczność (identyfikowalność) i oryginalność (przynależność) produktu.

Rodzaje lokalnych systemów żywnościowych:

- sprzedaż bezpośrednia przez osoby fizyczne,
- zbiorowa sprzedaż bezpośrednia,
- partnerstwo (konsorcja, stowarzyszenia, spółki, spółdzielnie)

Formy: targi, sprzedaż bezpośrednia u producenta, targowiska, systemy koszyków, sprzedaż internetowa, restauracje, strefy lokalnej żywności w supermarketach i inicjatywy oparte na społecznościach.

Poszerzenie sieci o ogniwo odbiorców: beneficjent, klient, konsument (indywidualny lub zbiorowy, prywatny lub publiczny)

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

www.nikidw.edu.pl

<https://www.kalendarzrolnikow.pl/1219/rolnictwo-spoeczne>

Sprzedaż anonimowa produktu w sklepie/markecie

Sprzedaż bezpośrednia w punkcie sprzedaży (targ, jarmark, festyn, stoisko w galerii handlowej)

Sprzedaż bezpośrednia w gospodarstwie (Farm Shop)

Sprzedaż w gospodarstwie typu „sam nazbieraj”

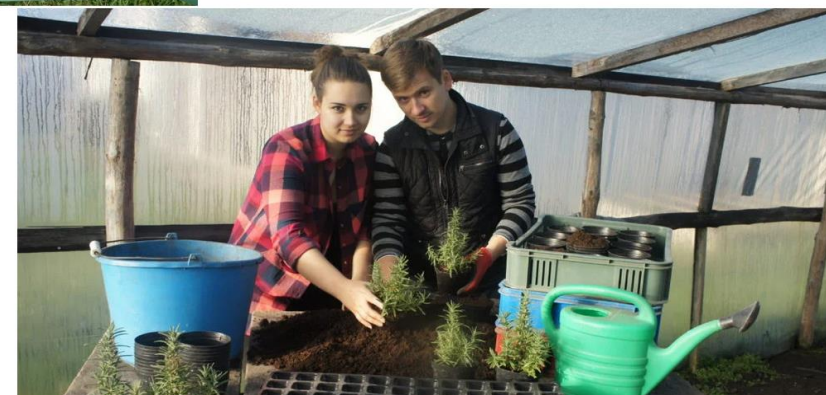
Gospodarstwo angażujące konsumentów w produkcję (rolnictwo wspierane przez społeczność)

POZIOMY ZINTEGROWANIA PRODUCENTA Z KONSUMENTEM

ROLNICTWO WSPIERANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ RWS

Rolnictwo Wspierane przez Społeczność to model współpracy drobnych gospodarstw rolnych oraz konsumentów opartej na bezpośrednim kontakcie i wzajemnym wsparciu tych dwóch grup. Chodzi w nim o solidarne inwestowanie w działalność i rozwój lokalnych rodzinnych gospodarstw rolnych i zarazem umożliwienie odbiorcom dostępu do świeżej zdrowej żywności po przystępnej cenie.

Pierwsza grupa RWS w Polsce została założona w 2012 roku w Warszawie przez kilku członków Warszawskiej Kooperatywy Spożywczej wraz z pomocą osoby mającej doświadczenie w prowadzeniu RWS z Czech. Przez 3 lata pierwszy w Polsce RWS „Świerże-Panki” dostarczał warzywa i owoce dla 25 osób w Warszawie. Już trzy lata po zawiązaniu pierwszej grupy (pod koniec 2015 roku) osiem gospodarstw rolnych zdecydowało się na włączenie zasad RWS. Rolnicy dostarczali żywność 11 grupom konsumenckim w Warszawie, Wrocławiu, Poznaniu, Szczecinie i Opolu.

Rolnictwo Wspierane przez Społeczność to model współpracy drobnych gospodarstw rolnych oraz konsumentów opartej na bezpośrednim kontakcie i wzajemnym wsparciu tych dwóch grup. Chodzi w nim o solidarne inwestowanie w działalność i rozwój lokalnych rodzinnych gospodarstw rolnych i zarazem umożliwienie odbiorcom dostępu do świeżej zdrowej żywności po przystępnej cenie. Postępujące zmiany w sposobie produkcji i dystrybucji żywności powodują zarówno zanikanie rodzinnych gospodarstw rolnych, jak i wzrastanie cen świeżej żywności dobrej jakości, coraz trudniej dostępnej dla przeciętnych zjadaczy chleba. Zmiany te doczekały się jednak odpowiedzi ze strony rolników i konsumentów. Oddolna organizacja rolników i konsumentów zaowocowała bezpośrednią współpracą opartą na solidarności, zaufaniu i sprawiedliwej cenie dla obydwu stron.

www.wspierajrolnictwo.pl

Witamy!
Jednym z głównych zadań, jakie postawiono przed CPL, jest łączenie lokalnych producentów rolnych z konsumentami, którzy mogliby być zainteresowani żywnością ekologiczną i tradycyjną

Kraków

Kontakt

START		O Centrum	Galeria i wystawy	Biblioteka	Studio kuchenne	Punkt informacji
NASZE AKCJE		Program zajęć	Ogródek edukacyjny	Galeria zdjęć	Bio Farmersi	Sklepik (Farm Shop)
		Kawiarnia	Ogródek warzywny	Godziny pracy	Stowarzyszenie	KONTAKT

Witamy!

Tworzenie i wspieranie inicjatyw sprzyjających utrzymaniu małych tradycyjnych gospodarstw rolnych, starych gatunków zwierząt i starych odmian roślin a przez to

DO POBRANIA

OFERTA WIZYT STUDYJNYCH

OFERTA WYNAJMU SAL

Centrum Produktu Lokalnego w Rzuchowej: <http://www.cpl.odrolnika.pl/>

LOKALNIE, DLA WSPÓLNEGO DOBRA!
Kultywujemy tradycję małopolskiej wsi!

CPL Rzuchowa

- Sklepik
- Ogródek edukacyjny
- Wynajem sal
- Małopolskie Centrum Winiarstwa
- Studio kuchenne

Nasza misja

Używamy plików cookie na naszej stronie internetowej, aby dać Ci najbardziej odpowiednie doświadczenie poprzez zapamiętywanie Twoich preferencji i powtarzanie wizyt. Klikając "Akceptuję", wyrażasz zgodę na użycie WSZYSTKICH plików cookie. | [Więcej](#) | [ODRZUCIĆ](#)

[Ustawienia cookies](#) **AKCEPTUJĘ**

Targ pietruszkowy w Krakowie
<http://targpietruskowy.pl/>

TRENDY KONSUMENCKIE

Zero Waste

Zwiększanie się świadomości zdrowotno-żywnościowej

Slow Life (*Slow Food*)

Minimalizm freeganizm frugalizm

Zdrowy i zrównoważony (*sustainable*) styl życia

Vege

Low Carbon

Patriotyzm konsumencki

*Spółdzielnie konsumenckie i ekonomia
współdzielenia (sharing economy)*

Rolnictwo wspierane przez
społeczność
kooperatywy konsumenckie
i krótkie łańcuchy dostaw

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- Lokalne systemy żywnościowe i krótkie łańcuchy dostaw muszą odpowiadać stylowi życia konsumentów;
- Kluczowe jest nawiązywanie trwałych (solidnych) relacji z konsumentem (odbiorcą, klientem, beneficjentem)
- Konsumentom powinien być dostarczany nie tylko produkt wysokiej jakości, ale także informacje zachęcające do kupowania („opowieść” nt. produktu)

Większość przykładów skutecznych krótkich łańcuchów dostaw opiera się na nowych formach zarządzania i sieciach niezbędnych do ich wsparcia.

Współdziałanie nie jest normą dla wielu producentów żywności; istotne znaczenie ma budowanie zaufania do innych podmiotów, które wcześniej mogły być postrzegane jako konkurencyjne, oraz rozwijanie relacji z sektorem publicznym i organizacjami społecznymi.

Plan działania:

1. Identyfikacja i zmapowanie potencjalnych organizacji do współpracy – wewnątrz- i między-sektorowych
2. Identyfikacja organizacji konkurencyjnych
3. Nawiązanie kontaktów
4. Zorganizowanie spotkań i określenie możliwości, celów i obszarów współpracy
5. Określenie działań (zadań/projektów) i kalendarza działań oraz źródeł ich finansowania
6. Formalizacja współpracy (umowy, statut, program, (biznes)plan).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

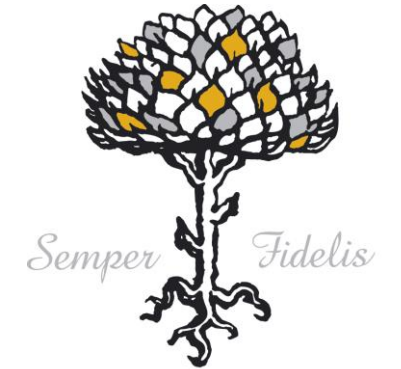
Do przykładowych obszarów współpracy gospodarczej w branży spożywczej i przetwórczej należy:

- przetwórstwo surowców rolnych: mleka, mięsa, warzyw, owoców, ziół i sprzedaż gotowych produktów wysokiej jakości pod wspólną marką
- wytwarzanie produktów spożywczych wysokiej jakości, oznaczonych certyfikatami: Jakość Tradycja, Chroniona Nazwa Pochodzenia, Chronione Oznaczenie Geograficzne, Gwarantowana Tradycyjna Specjalność, Rolnictwo ekologiczne i ich zbył w określonej sieci lub kanale dystrybucji
- wytwarzanie produktów żywności funkcjonalnej, zaspokajającej potrzeby określonych grup klientów: osób na diecie, osób chorych na określone choroby, osób starych, dzieci, alergików, wegetarian, diabetyków, osób uczulonych na gluten, itp.)
- wytwarzanie produktów żywnościowych dla określonych grup odbiorców/klientów, w tym klientów zbiorowych (restauracji, placówek żywienia zbiorowego, placówek oświatowych, firm cateringowych, przedszkoli prywatnych, domów opieki, szpitali,

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Nie można wyświetlić obrazu.

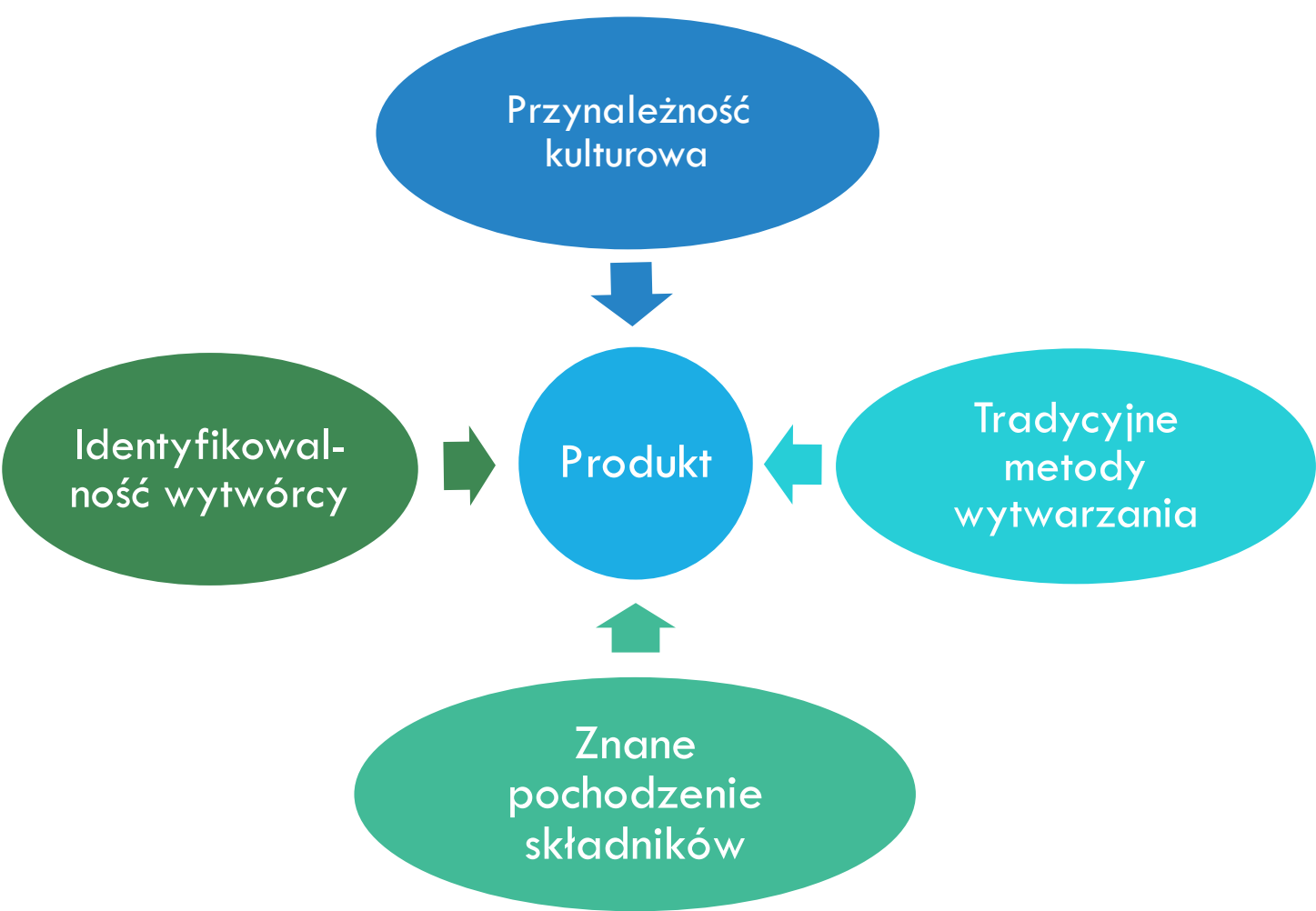
POLSKA IZBA
PRODUKTU
REGIONALNEGO
I LOKALNEGO

www.produktyregionalne.pl

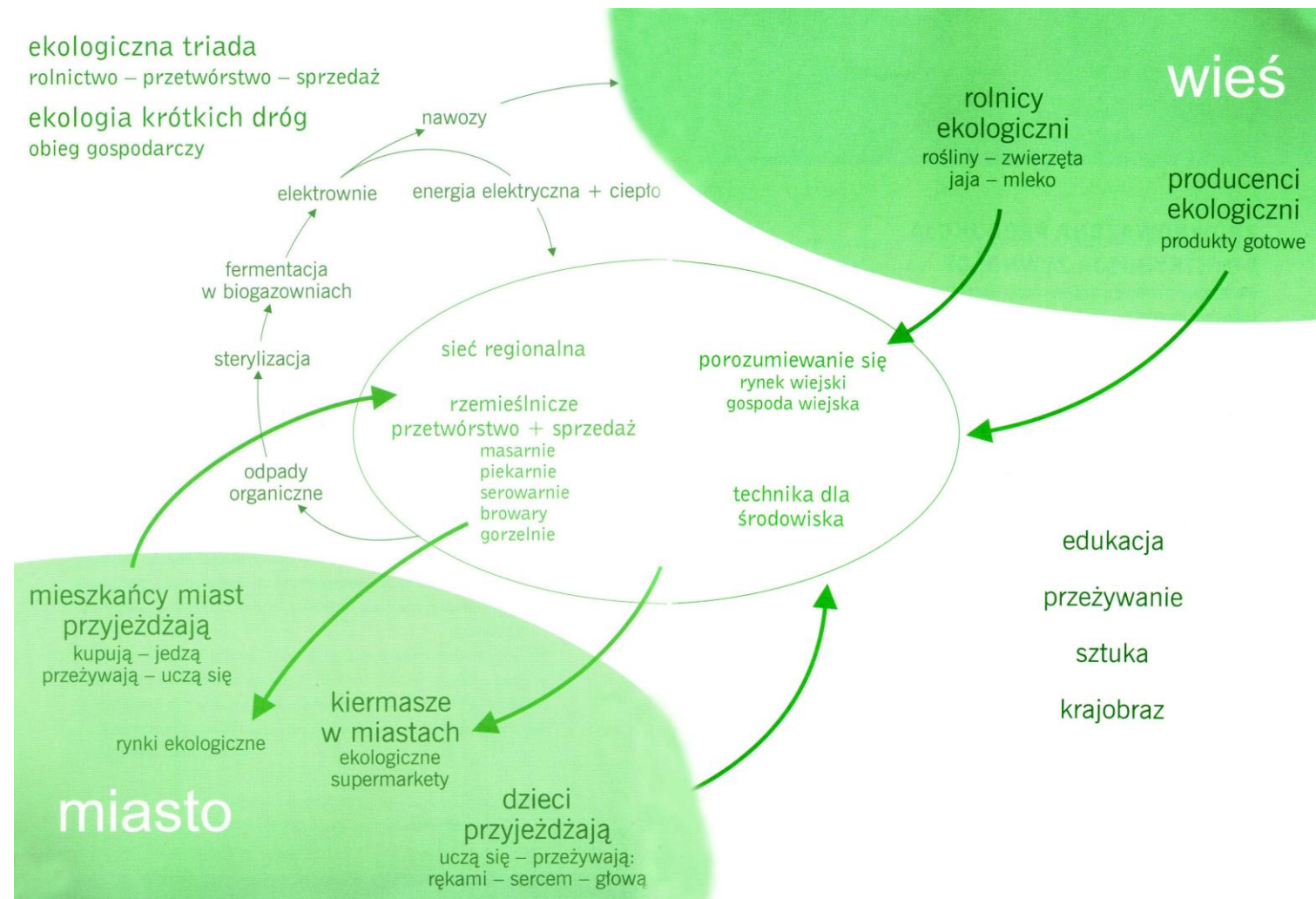
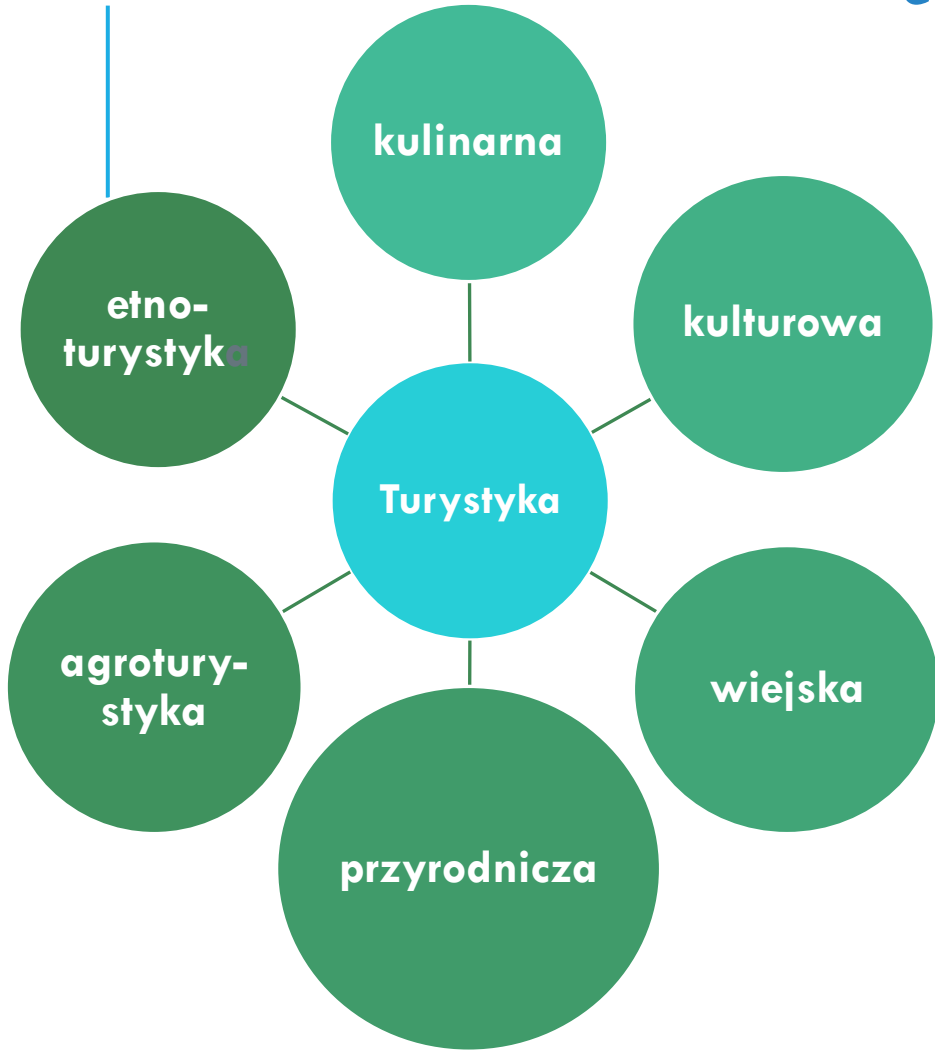

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ROZWÓJ WSI KOŁAMI SIĘ TOCZY...

Źródło: K. L. Schweisfurth, F. T. Gottwald, M. Dierkes, *Drogi do systemu zrównoważonego rolnictwa i konsumpcji żywności*, Fundacja im. K. Schweisfurtha, Monachium 2002 (tyt. org. *Wege zu einer nachhaltigen Agrar- und Ernährungskultur*, Schweisfurth-Stiftung, München 2002); tłum. z jęz. niem. M. Nidek razem z D. Meterą, wyd. IUCN Poland, Warszawa 2003.

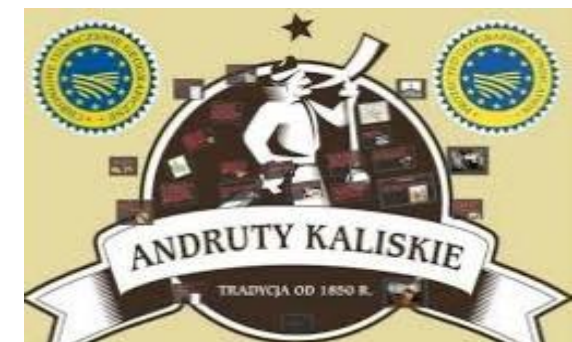

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ŹRÓDŁA POSZUKIWAŃ DZIEDZICTWA KULINARNEGO I PRODUKTÓW KULINARNYCH

- dawne książki kucharskie
- wywiady etnograficzne z osobami pamiętającymi receptury i lokalne zwyczaje kulinarne
- opracowania historyczne i etnograficzne (np. w publikacje wydawane przez placówki muzealne, w bibliotekach, księżnicach)
- dzieła literackie (powieści, poezje, ludowe przyśpiewki)
- dzieła sztuki np. obrazy przedstawiające tradycje kulinarne
- archiwa, fotografie, dokumenty parafialne, kroniki (też sądowe), spisy, rejestry (np. wykazy rzeczy wnoszonych w posagu – w XIX- wiecznych spisach posagowych panien z okolic Kalisza były żelazka do wyrobu wafli - tak znaleziono dowód na wieloletnią tradycję wyrobu andrutów kaliskich).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

PROFIL KWALIFIKACYJNY I WYZWANIA LIDERA—KREATORA

- Cechy mentalne i charakterologiczne (cechy przywódcze, sprawczość, zdyscyplinowanie, odpowiedzialność)
- Doświadczenie i umiejętności
- Przedsiębiorczość, asertywność, umiejętność rozwiązywania konfliktów
- Autorytet w grupie

Wyzwania - godzenie ról:

- Producenta (rolnika)
- Przetwórcy/Wytwórcy/Rzemieślnika
- Marketingowca/handlowca
- Dystrybutora (logistyka)
- Managera
- Lidera

Ekonomizacja i profesjonalizacja działalności

Kultywowanie tradycji i kultury ludowej

Dywersyfikacja finansowania działalności

Rozwój współpracy z interesariuszami

Pozyskiwanie nowych i młodych członków

Transfer doświadczeń, umiejętności i tradycji

Problemy i wyzwania

Starzenie się społeczności wiejskiej

Wyludnianie się wsi (depopulacja)

Przerwanie dobrych tradycji współpracy i przedsiębiorczości (kompromitacja spółdzielczości w okresie PRL)

Niski poziom kapitału społecznego (wzajemnego zaufania, gotowości do współpracy i współdzielenia)

Brak kapitału

Brak odpowiednich: wiedzy, umiejętności, doświadczeń, motywacji, pewności działania)

Szanse i perspektywy

Upowszechnianie się zrównoważonego stylu życia w społeczeństwie (*sustainable lifestyles*): tendencje prozdrowotne i proekologiczne

Wzrost zainteresowania konsumentów produktami wysokiej jakości (produkty: lokalne, regionalne, tradycyjne, ekologiczne)

Sprzyjająca polityka (Zielony Ład, *Strategia Od pola do stołu*) i źródła wsparcia inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju (lokalnego i regionalnego) z funduszy UE i krajowych

Korzyści

Kultywowanie dziedzictwa kulturowego wsi (tradycji upraw, chowu i hodowli; tradycyjnych ras i odmian roślin i zwierząt gospodarskich, zwyczajów, tradycji, umiejętności rzemieślniczych i praktyk);

Korzystny wpływ na środowisko małoskalowej i ekstensywnej produkcji rolnej, wytwórczości i rzemiosł

Źródło dochodu dla gospodarstw rolnych – zatrzymanie wartości dodanej na początkowych ogniwach łańcucha dostaw

Stymulator rozwoju lokalnego, integrowania się i współdziałania społeczności lokalnych

Integrowanie wsi i miasta (producentów i konsumentów)

Decentralizacja powiązań (sieci) handlowych – demokratyzacja gospodarki

Deanonimizacja handlu – ujawnianie autora i „twarzy” (pochodzenia) produktu.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ŹRÓDŁA I LEKTURY UZUPEŁNIAJĄCE

ABC JAK ZAŁOŻYĆ KLASTER? Przewodnik dla przedsiębiorcy. ECORYS, Wrocław 2009 <https://docplayer.pl/8644965-Abc-jak-zalozyc-klaster-przewodnik-dla-przedsiębiorcy.html>

Jak ugryźć klaster – perspektywa dla przedsiębiorców. FORUM TURYSTYKI. Urząd Marszałkowski woj. Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn https://warmia.mazury.pl/images/Departamenty/Departament_Turystyki/forum_turystyki/posiedzenie2/jak_ugryzc_klaster.pdf

Lokalne, regionalne i tradycyjne szansą dla Kół Gospodyń Wiejskich. Poradnik dla KGW. Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, Warszawa 2019 https://ksow.pl/files/Bazy/Biblioteka/files/Poradnik_KGW.pdf

Lokalna żywność i Krótkie łańcuchy Dostaw. Przegląd Obszarów Wiejskich UE. Magazyn Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich <https://enrd.ec.europa.eu/enrd-static/fms/pdf/3E98A87A-D891-43FB-E462-70E329C064EC.pdf>

Funkcjonowanie krótkich łańcuchów dostaw żywności w okresie zagrożenia epidemicznego. CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE ODDZIAŁ W RADOMIU 2020 https://ksow.pl/files/portal/Publikacje/publikacja_krotkie_lancuchy_dostaw.pdf

Bioróżnorodność obszarów wiejskich. Fundacja Ziemia i Ludzie, Warszawa 2016 <http://bogactwowski.pl/dokumenty/Tom1-calosc-male.pdf>

Julian Rose, *W Obronie Życia*, wyd. Genesis, 2014.

Mieczysław Górny, *Ekofilozofia Rolnictwa*. Centrum Edukacji Ekologicznej Wsi, Warszawa 1992.

Odwiedź portal KSOW – <https://ksow.pl>

Zostań partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

